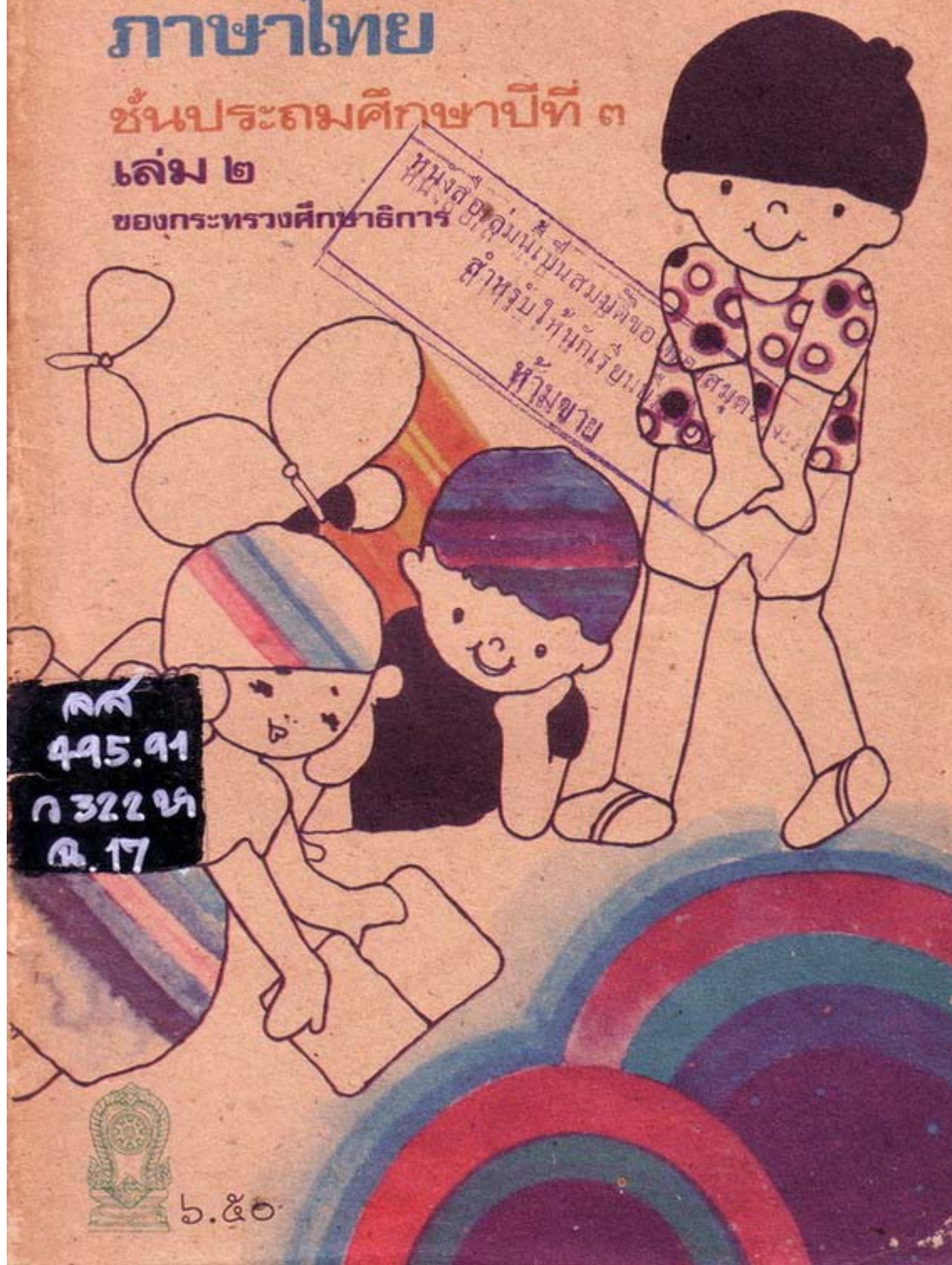

หนังสือเรียน ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เล่ม ๒

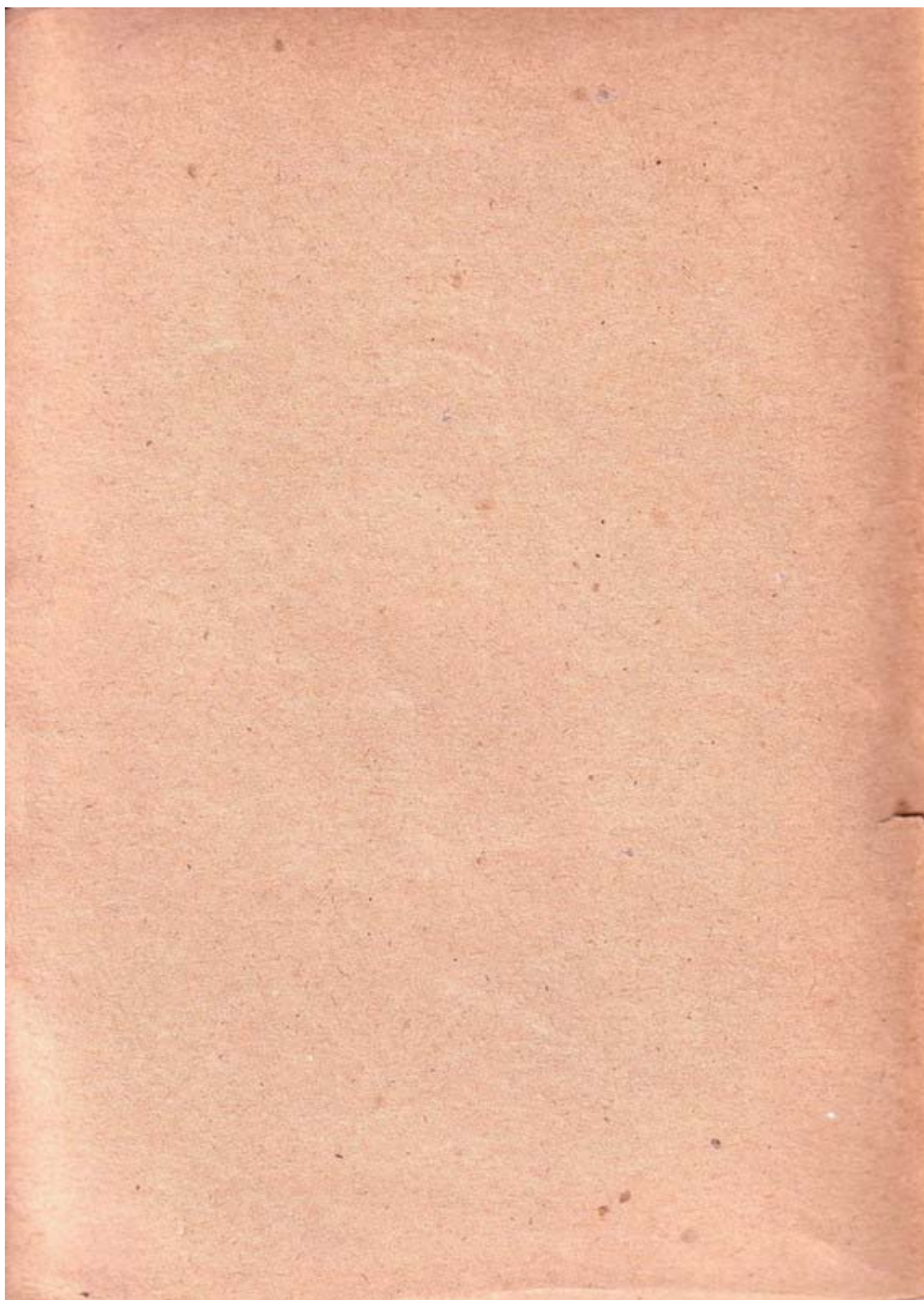
ของกระทรวงศึกษาธิการ

คส
495.91
ก 322 ๒
ฉ. 17

๖.๕๐

หนังสือเรียนภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
เล่ม 2

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ครั้งที่สอง 1,800,000 เล่ม

พ.ศ. 2523

ปกกระดาษราคาเล่มละ 8.50 บาท

(ห้ามขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้)

จัดพิมพ์โดยองค์การค้ำของคุรุสภา

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

52 ถนนลาดพร้าว บางกะปิ กรุงเทพมหานคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

0659

กศ.
125.01
125.01
ด. 14

คำนำ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ ได้พิจารณาเห็นควร ให้มีการจัดทำสื่อการเรียน
วิชาภาษาไทย ระดับประถมศึกษา ขึ้น เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนตาม
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 อีกทั้งเพื่อให้เหมาะสมกับกาลสมัยและ
ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ จึงได้แต่งตั้งคณะปฏิบัติงานวางแผนการสอน
และสื่อการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขึ้น ดังมีรายนามต่อไปนี้

1. นางรัชณี ศรีไพรวรรณ	ประธานคณะปฏิบัติงาน
2. นายสุเจตน์ อังคะสุวณิชย์	3. นายบุญเสริม ฤทธาภิรมย์
4. นางเตือนใจ แก้วโอภาส	5. นายสมาน บุญล้วน
6. นางสาวเข็มทอง กันธพนิต	7. นางนวลจันทร์ นิเทศวรวิทย์
8. นางสาวนิตยา อรุณสุโรจน์	9. นางรพีพันธุ์ นาทวรทัต
10. นางสาวจินตนา ไบกาชویی	11. นายสมพงษ์ พละสุรย์
12. นางสาวพูนศรี อัมประไพ	

13. นางสุชาดา วัชวุฒิ	เลขานุการคณะปฏิบัติงาน
14. นางสาววันเพ็ญ พงษ์จินดา	ผู้ช่วยเลขานุการคณะปฏิบัติงาน

คณะปฏิบัติงานดังกล่าวมีคณะที่ปรึกษาประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิดังราย
นามต่อไปนี้

1. นายสมาน แสงมลิ	2. นางฐะปะนีย์ นาคกรทรพ
3. นางสาวพัฒน์ ภาสบุตร	4. นางสาววรรณี สุนทรเวช
5. นางฉวีวรรณ จึงเจริญ	6. นางกิตติวดี บุญซื่อ
7. นางวัลลีย์ ปราสาททองโอสธ	8. นายสวัสดิ์ จงกล

คณะปฏิบัติงานได้จัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เล่ม 2
ขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนใช้ประกอบการเรียน การสอนในกลุ่มทักษะ ภาษาไทย ได้
เรียบเรียงเนื้อหาเพื่อให้อ่านด้วยความสนุกเพลิดเพลิน และได้จัดทำภาพประกอบ
ให้เหมาะสมกับข้อความด้วย

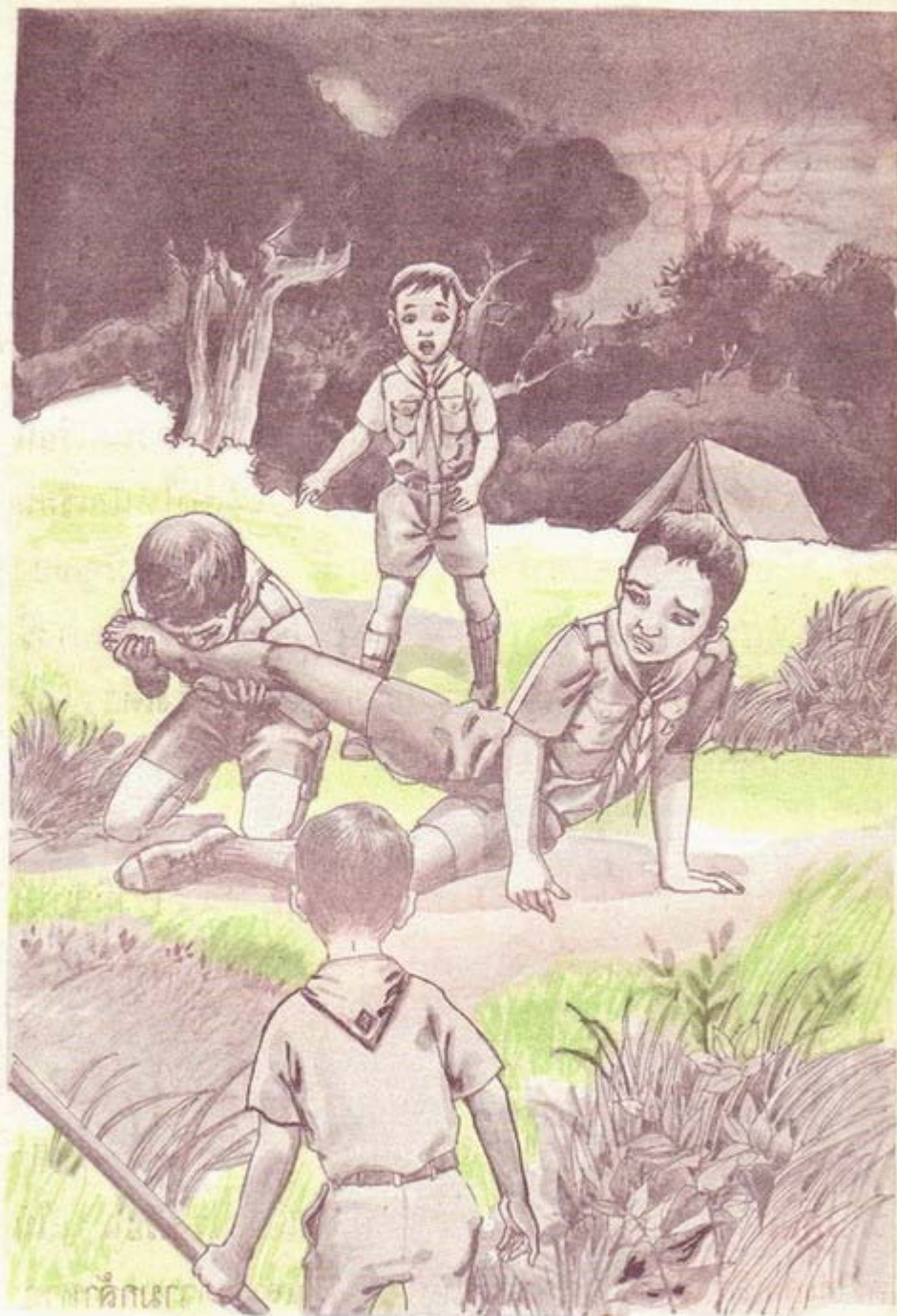
กรมวิชาการหวังว่าหนังสือเรียนภาษาไทยเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียน
การสอนได้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนช่วยเหลือการจัดทำไว้
ณ โอกาสนี้

กรมวิชาการ

เมษายน 2522

สารบัญ เล่ม 2

	หน้า
บทที่ 11 พ่อแม่ของวีระ	1
บทที่ 12 ต้องช่วยกัน	9
บทที่ 13 ศรีธนญไชย เจ้าปัญญา	17
บทที่ 14 รับเสด็จ ฯ	25
บทที่ 15 หางานทำ	33
บทที่ 16 เมฆลากับรามสูร	42
บทที่ 17 เทียวชายทะเล	50
บทที่ 18 ผู้กล้าหาญ	58
บทที่ 19 เก็บหอมรอมริบ	66
บทที่ 20 พลายชุมพลปราบจระเข้	74

บทที่ 11

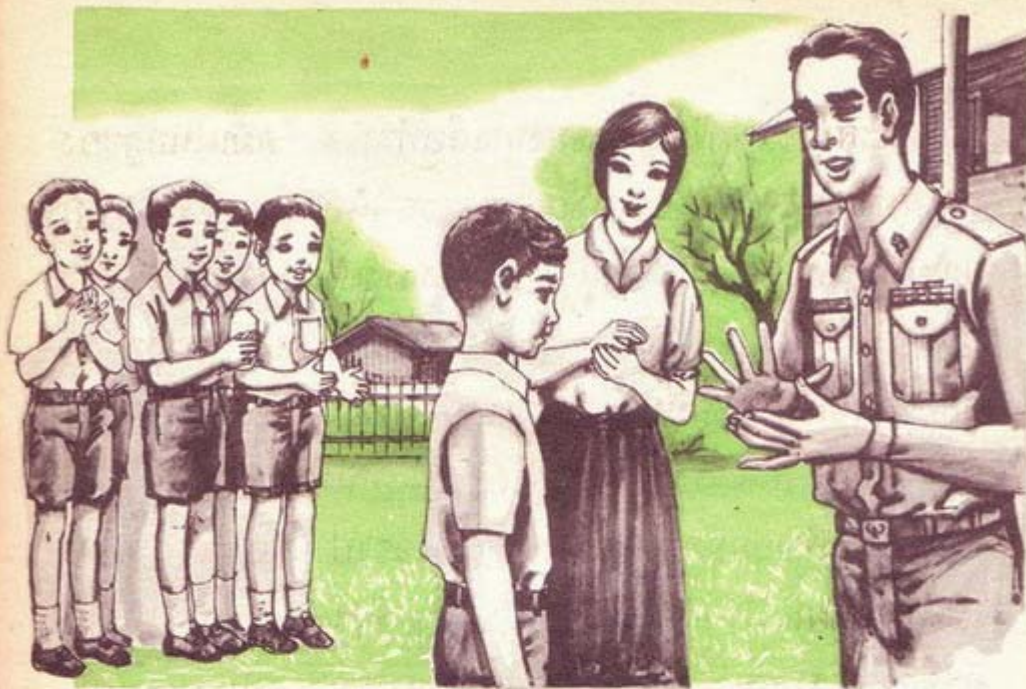
เรื่องของวีระ

เช้าวันจันทร์ พอเสียงระฆังดังขึ้นเป็นสัญญาณเวลาเข้าเรียน นักเรียนทุกคนรีบไปเข้าแถวหน้าเสาธง เมื่อเชิฐธงชาติขึ้นสู่ยอดเสาแล้ว ครูใหญ่ออกมายืนหน้าแถวนักเรียน แล้วพูดดัง ๆ ว่า “วันนี้ ครูมีเรื่องสำคัญจะเล่าให้นักเรียนฟัง เมื่อวันเสาร์และอาทิตย์ที่ผ่านมาี้ ลูกเสือสามัญของเราไปเดินทางไกล และพักแรมคืนหนึ่งคืน การไปอย่างนี้ นักเรียนก็รู้ว่า มิใช่ไปหาความสนุกสำราญอย่างเดียว แต่ได้ประโยชน์หลายประการ เราไปเพื่อฝึกฝนตนเองให้รู้จักแก้ปัญหาเมื่อพบความลำบากยากเข็ญ เพราะในชีวิตของเรา เราอาจจะพบความลำบากเข้าสักวันหนึ่ง เราก็จะได้ไม่ท้อแท้สามารถเผชิญหน้ากับความทุกข์ยากได้ทุกโอกาส ฉะนั้นเราต้องฝึกฝนอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดความชำนาญและมีขวัญดี เมื่อมีอันตรายหรือมีภัยมา

ส่วนลูกเสือสำรองไม่ได้ไปเดินทางไกล เพราะยังเล็ก จึงปฏิบัติตามกิจกรรมของลูกเสือ และค้างคืนอยู่ที่โรงเรียน ในครั้งนี้ลูกเสือสำรองของเราคนหนึ่ง ได้แสดงความกล้าหาญ

เสียสละสมกับคำปฏิญาณของลูกเสือที่ว่า จะยึดมั่นในกฎของ
ลูกเสือสำรอง และบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นทุกวัน คือ
ขณะที่มีการชุมนุมรอบกองไฟนั้น บังเอิญลูกเสือคนหนึ่ง
ถูกสัตว์ตัวหนึ่งกัดที่ข้อเท้า แล้วร้องบอกเพื่อน ๆ ว่าถูกงูกัด
ลูกเสือผู้กล้าหาญคนนั้นได้ใช้การปฐมพยาบาลผู้ถูกงูกัดตาม
สติปัญญา และวิธีการที่เขาได้เรียนรู้ทันที คือใช้ปากดูด
เลือดซึ่งมีพิษงูออกทิ้งเพราะเขามั่นใจว่าปากของเขาสะอาด
ไม่มีบาดแผล โชคดีที่สัตว์นั้นไม่ใช่งู จึงไม่มีอันตรายอะไร
ครูจึงขอประกาศ ให้นักเรียนทุกคนทราบทั่วกันว่า ผู้ที่
กระทำความดีครั้งนี้คือเด็กชายวีระ ครูได้สืบประวัติเด็กชาย
วีระดูแล้ว ครูประจำชั้นรายงานว่าเป็นคนดี ชอบช่วยเหลือ
ผู้อื่น ขยันหมั่นเพียร เรียนดีตลอดมา ขอให้นักเรียนทั้งหลาย
พึงเอาอย่างการกระทำความดี เพราะความจริงนั้น ผลของ
การกระทำความดีจะไม่สูญเปล่า ย่อมจะเป็นผลดีแก่ตนเอง
และผู้อื่นอย่างแน่นอน และคนที่ทำความดีย่อมเป็นที่นิยม
ยกย่องของคนทั่วไป ครูขออวยพรให้เด็กชายวีระมีความสุข
ความเจริญ ประกอบคุณความดี และบำเพ็ญตนให้เป็น
ประโยชน์ยิ่ง ๆ ขึ้น เทอญ”

ครูและนักเรียนทุกคนปรบมือแสดงความชื่นชมต่อวีระ

วีระออกมาคำนับแสดงความขอบคุณ ครูคนหนึ่งพูดกับวีระว่า “เป็นบุญของพ่อแม่ของเธอที่มีลูกดี” วีระตอบว่า “ผมไม่มีพ่อแม่หรอกครับ ผมมีแต่ลุง” ครูหัวเราะแล้วพูดว่า “เธอต้องมีพ่อแม่ซึ่งจะ ลองถามลุงของเธอดูสิ” วีระนึกในใจว่า เย็นนี้เขาจะสอบถามลุงถึงเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวของเขา

ปิติได้ยินครูใหญ่พูดชมเชยวีระ และได้เห็นทุกคนแสดงความชื่นชมยินดี เขารู้สึกดีใจและภูมิใจที่เขาได้เป็นเพื่อนใกล้ชิดสนิทสนมคนหนึ่งของวีระ ปิติตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่า เขาจะเอาอย่างวีระ จะพยายามเปลี่ยนแปลงนิสัยเดิมที่ไม่ดี เช่น นิสัยเกียจคร้าน นอนตื่นสาย ขลาดกลัว และชอบ

เลี้ยงงาน เขาจะบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น สวมกับ
เครื่องแบบลูกเสือที่เขาแต่งด้วย

ตอนเย็นเมื่อวีระไปถึงบ้าน เขาพบลุงนั่งสานชะลอม
อยู่ที่นอกชาน เขานั่งลงไหว้ลุง แล้วเล่าเรื่องครูใหญ่ชมเชย
การกระทำของเขาให้ลุงฟัง ลุงนั่งฟังด้วยความยินดี พ่อ
วีระเล่าจบลุงก็พูดว่า “มีเสียแรงที่ลุงรักและเลี้ยงดูอบรม
สั่งสอนมาตั้งแต่เล็ก ถ้าพ่อแม่ของเจ้ายังอยู่ เขาคงดีใจและ
ช่วยส่งเสริมให้เจ้าเป็นคนดียิ่งขึ้น แต่นี่น่าเสียดายที่เขาไม่มี
โอกาสได้เห็นความเจริญของเจ้า”

วีระจึงถามลุงว่า “ลุงครับ พ่อแม่ของผมไปไหนเสีย
ล่ะครับ”

“ความจริงเจ้าน่าจะถามลุงตั้งนานแล้วนะวีระ เหตุใด
จึงเพิ่งจะมาถาม”

“ลุงรักผมและผมรักลุง จนทำให้ผมลืมนึกถึงพ่อแม่
ครับ”

ลุงยิ้มแล้วเล่าเรื่องของเขา สรุปเป็นใจความว่า พ่อ
ของวีระเป็นน้องชายคนเล็กของลุง ถูกเกณฑ์ไปเป็นทหาร
มีข้าศึกศัตรูบุกเข้ามาทางชายแดนของประเทศ พ่อของเขา
ไปรบและถูกข้าศึกฆ่าตาย แม่ของเขาเศร้าโศกมาก พอให้
กำเนิดวีระได้สิบห้าวัน แม่ของวีระก็ถึงแก่กรรม ลุงและ

ป้าสะใภ้ของเขาไม่มีบุตร จึงไปรับเขาจากชนบทมาอยู่ที่นี้
 และรักใคร่เลี้ยงดูเขาเหมือนบุตรของตนจริง ๆ วีระได้ฟัง
 แล้ว รู้สึกสำนึกในบุญคุณของลุงกับป้าเป็นอันมาก เขา
 ตั้งใจอย่างแน่วแน่ ที่จะเป็นคนมีความกตัญญูทดแทนที่ต่อลุง
 และป้า จะเป็นคนดีอยู่ในโอวาท และจะอุปการะเลี้ยงดูลุง
 และป้าเมื่อท่านแก่ชราลง เขาจะเป็นชาวสวนเหมือนลุงและ
 จะดำรงวงศ์ตระกูลของลุงให้มีชื่อเสียงรุ่งเรืองต่อไป เขา
 จึงให้สัญญากับลุงว่า “เป็นบุญของผมที่มีลุงกับป้า มิฉะนั้น
 ผมอาจจะตาย หรือเป็นเด็กเลว ๆ ไปแล้ว ผมขอสัญญา
 ว่าจะเป็นคนดีตามที่ลุงต้องการ”

“ลุงกับป้าก็รักเจ้าเหมือนลูก ตั้งใจจะมอบสมบัติทุก
 สิ่งทุกอย่างให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่เจ้า ลุงเชื่อว่าเจ้าเป็นคนดี
 คงไม่ล้างผลาญทรัพย์สมบัติแน่นอน ลุงขอให้เจ้าตั้งหน้า
 ตั้งตาแสวงหาคุณความดีใส่ตัว ลุงนี้นับวันแต่จะแก่ชราลง
 ไปก็คงจะได้อาศัยพึ่งพาเจ้านั่นแหละ หลานเอ๋ย”

วีระได้ฟังก็รู้สึกภูมิใจ และมีความสุขอย่างยิ่ง

แบบฝึก

1. ทบทวนคำควบกล้ำด้วย ร ล ว

ฝึกอ่าน

กรุง	เกลียด	กว้าง
ขรุขระ	ขลาด	ขวาง
คร้าน	โคลน	แคว้น
ปรับปรุ	เปลี่ยน	ปลอม
พร้อม	พลอย	พลอง
ตรง	ตรัส	เตรียม
ไผ่	แผล	เปลอ

2. ฝึกอ่านคำที่มี ญ สะกด อ่านเหมือน น สะกด (แม่กน)

กัตถุญ	กล้าหาญ	เชี่ยวชาญ
ชำนาญ	เทอญ	บังเอิญ
ปัญญา	เผชิญ	เผอิญ
ยากเข็ญ	สูญ	สัญญา

3. ฝึกอ่านคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ (ออกเสียงตัวนำเป็นอะ กิ่งเสียง)

กัตถุญ	กตเวที	คณะ	คดี
ชนะ	ชรา	ผจญ	เผชิญ
สติ	พญา	พยาบาล	ทหาร
ขจัด	ปฏิญาณ	ปฐม	อภิเชก

4. ฝึกอ่านคำที่เป็นอักษรนำ (เปลี่ยนเสียงเหมือนตัวนำ และออกเสียงตัวนำเป็น อะ กิ่งเสียง)

ขยัน	เขม้น	ไฉน	โฉนด
ตลก	ตลาด	ถลอก	แสวง

5. ฝึกอ่าน

มีความเพียร	เขียนรายงาน	การกระทำ
ลำบากใจ	ให้อิโวาท	ขาดใจความ
ยามชรา	น่าเสียดาย	ชายแดนไทย

ให้กำเนิด	เกิดปัญญา	มาเปลี่ยนแปลง
เสียแรงรัก	มักยากเข็ญ	เห็นความดี
มีศัตรู	ผู้ชำนาญ	ปัญญาตน

<u>กตัญญู</u> เป็นของดี	<u>กตเวทินา</u> ชมเชย
จงละเลยเรื่อง <u>เกียจคร้าน</u>	<u>อันการงาน</u> ตั้งหน้าทำ
จะช่วย <u>นำให้รุ่งเรือง</u>	<u>หนุ่มชาวเมือง</u> คงชื่นชม

เด็กดีจะต้องช่วยดำรงวงศ์ตระกูล
 เราสำนึกตนว่าเป็นคนไทยเสมอไม่ว่าจะอยู่ในเมืองหรือชนบท
 เขาเศร้าโศกเสียใจมากที่แม่ของเขาถึงแก่กรรม
 ดำรงชำนาญในการสอบถามเอาความจริงจากศัตรู
 ลูกเสียทุกคนจะต้องฝึกฝนเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล
 เขาปัญญาว่าจะสละชีพเพื่อชาติ

บทที่ 12

ต้องช่วยกัน

คืนวันศุกร์ วีระกับเพชรมักจะเรียนหนังสืออยู่ด้วยกันจนดึก เพราะวันเสาร์วีระไม่ต้องไปโรงเรียน คืนนี้เด็กทั้งสองก็ปฏิบัติเหมือนทุกวัน ลุงไปธุระนอกบ้าน กลับมาถึงก็พูดว่า “ลูกศิษย์กับอาจารย์คู่นี้ยังไม่นอนอีกหรือ ดึกแล้วนะ” เพชรหัวเราะ “ยังไม่่วงเลยครับ ลุงไปไหนมาครับ” ลุงนั่งลงแล้วตอบว่า “ลุงไปนิมนต์ท่านพระครูที่กุฏิของท่านพรุ่งนี้กำหนดจะทำบุญเลี้ยงเพลและมีสวดมนต์ตอนเย็นด้วย

ลงคุยกับท่านเสี้ยเฟลินเฟิงกลับมา นี่เจ้าเรียนไปถึงไหนแล้ว
ละ” วีระตอบแทนเพชรว่า “เรียนได้หลายบทแล้วครับ
เพราะเพชรเขาตั้งใจและมีปฏิภาณดีจึงจำอะไรได้รวดเร็ว
ลงพูดอย่างอารมณ์ดีว่า “ดีแล้วหลานเอ๋ย การเรียนมี
ประโยชน์มาก ลงว่าเจ้าโชคดีนะที่ได้เริ่มเรียนแล้ว แรก ๆ มัน
อาจจะยากสักหน่อย เพราะต้องเรียนรากฎเกณฑ์ให้แม่นยำ
ก่อน ต่อไปก็อ่านเขียนได้คล่อง ข้อสำคัญเจ้าต้องฝึกฝน
อุตส่าห์ตั้งหน้าเพียรพยายามเข้า รู้อะไรให้จริงสักอย่างก็
เอาตัวรอดได้” แล้วลงก็ท่องกลอนให้ฟังว่า

อย่าเกียจคร้านการเรียนเร่งอุตส่าห์	มีวิชาเหมือนมีทรัพย์อยู่นับแสน
จะตกถิ่นฐานใดคงไม่แคลน	ถึงคับแค้นก็พอยังประทังตน
อันความรู้รู้กระจ่างแต่อย่างเดียว	แต่ให้เชี่ยวชาญเกิดคงเกิดผล
อาจจะชักเชิดชูฟูสกนธ์	ถึงคนจนพงศ์ไพร่คงได้ดี
เกิดเป็นชายชาวสยามตามวิสัย	หนังสือไทยก็ไม่รู้ดูละ
ต้องอับอายขายหน้าทั้งตาปี	ถึงผู้ดีก็คงด้อยถอยตระกูล
จะต่ำเตี้ยเสียชื่อว่าโง่ซ้ำ	จะชักพ่ายศลากให้สาบสูญ
จะขายหน้าญาติวงศ์พงศ์ประยูร	จะเพิ่มพูนดิ้นค่านินทา

“ผมอยากท่องได้จัง วีระท่องได้หรือเปล่า ช่วยสอน
ให้ฉันบ้างนะ” วีระพยักหน้า ลงลุกขึ้นแล้วพูดว่า “เอละ
ลงจะไปอาบน้ำสวดมนต์ไหว้พระ วันนี้รู้สึกเพลียจะขอ
นอนก่อน” แล้วลงก็เข้าไปในบ้าน

เพชรพูดว่า “ฉันเป็นคนโชคดียิ่งจริงๆ ที่ได้มารู้จักกับครอบครัวของเธอ ลุงของเธอเป็นคนดีมาก ขอรับรองอะไรที่เป็นประโยชน์ ลุงไม่เคยปฏิเสธเลย ปฏิบัติต่อครอบครัวของฉันอย่างบริสุทธิ์ใจ เธอเองก็มีบุญคุณต่อฉันมาก ฉันนับถือเธอเป็นครูอาจารย์ของฉัน และฉันสัญญาว่า จะซื่อสัตย์ต่อครอบครัวของเธอ” วีระพูดว่า “คนเรามีอะไรพอจะช่วยได้ก็ช่วยกันไป ครอบครัวของเธอก็ช่วยงานของลุงได้มาก เราจะเป็นเพื่อนบ้านที่ดีต่อกันตลอดไป”

“พ่อกับแม่ของฉันพูดว่า ตั้งแต่มาอยู่ที่นี่ มีบ้าน มีที่ทำมาหากิน รู้สึกดีใจเหมือนได้ขึ้นสวรรค์ ก่อนนี้พวกฉันลำบาก อดมือกินมือ ต้องเร่ร่อนเรื่อยมา มีแต่คนเขารังเกียจเดียดฉันมีความสุขเหมือนอยู่สวรรค์จริงๆ พวกฉันจึงรู้สึกสำนึกในบุญคุณของพวกเธอมาก”

“ลุงสอนฉันว่า เราต้องช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ เท่าที่เราจะช่วยให้ ถ้าเหลือบ่ากว่าแรงเราก็ไม่อาจจะช่วยได้เหมือนกัน และลุงบอกว่าเราควรช่วยเหลือเขา เพื่อให้เขาช่วยตัวเองได้อย่างที่ลุงช่วยครอบครัวของเธอ ก็เป็นการช่วยที่แลกเปลี่ยนกัน เราช่วยซึ่งกันและกัน” วีระพูด

“พ่อเคยพูดอย่างน้อยใจว่า ถ้าคับแค้นมาก ๆ ไม่มีเงิน

เลี้ยงครอบครัว พ่ออาจจะหาเงินในทางไม่ดีก็ได้ นี่ลุงของ
เธอได้กุศลมากที่ช่วยสงเคราะห์ให้ครอบครัวของฉันมีความสุข
พ่อของฉันและฉันจึงไม่เป็นคนชั่ว”

“ลุงก็โชคดีที่สงเคราะห์คนดี ถ้าครอบครัวของเธอเป็น
คนไม่ดีไม่ซื่อสัตย์ อาจทำให้ลุงลำบาก แต่ครอบครัวของ
เธอกลับทำให้การทำอะไรทำสวนของลุงเจริญรุ่งเรืองเรื่อยมา”

“เมื่อเช้านี้ ฉันดูปฏิทินจึงรู้ว่า พวกฉันมาอยู่กับเธอ
ที่นี้ห้าเดือนเศษแล้ว พ่อบอกว่า ทำงานเพลินจนลืมวัน
ลืมคืนทีเดียว” เพชรพูด

ขณะนั้นเป็นเวลาตีหกมากแล้ว มองไปทางไหนก็มีด
สนิท เพราะเป็นคืนเดือนมืด บ้านอื่น ๆ ดับไฟนอนกัน

หมด เมื่อเด็กสองคนหยุดพูด จึงมีแต่ความเงียบสงัด ได้ยินเสียงจิ้งหรีดและแมลงเล็ก ๆ ร้องอยู่ตามพื้นดินเป็นครั้งคราว นาน ๆ ค้างคาวก็บินผ่านไปมา วีระกับเพชรนั่งทำงานของตนต่อไป เพชรทำงานเสร็จก็นั่งดูรูปภาพในหนังสือ เขาเห็นภาพพระเจ้าอยู่หัวทรงมงกุฎ ดูสวยงามเป็นสง่า บางรูปก็เป็นรูปผู้หญิงสวมชฎาทำท่ารำก็มี เขานั่งดูภาพอย่างเพลิดเพลินจนลืมเวลา พอตีวีระนึกขึ้นได้จึงบอกเพชรว่า “ตึกแล้วนะเพชร เธอยังไม่กลับบ้านหรือ”

“จริงสินะ แหม นั่งดูรูปเพลินไปเลย” เพชรพูดพลางเก็บสมุด แล้วลุกขึ้นมองไปรอบ ๆ เห็นมืดและเงียบมากก็หน้าเสีย เขาพูดกับวีระเบา ๆ ว่า “ฉันไม่เคยเดินคนเดียวตึก ๆ อย่างนี้เลยนะ”

วีระพูดว่า “ฉันก็ไม่เคย เธอก็ก้าวเหมือนกันหรือเพชร”
 พอตีหมาที่ข้างบ้านนอนขึ้นพร้อมกัน เด็กทั้งสอง
 ตกใจคว่ำสมุดและหนังสือ หัวตะเกียงวิ่งเข้าในบ้าน ใจ
 เต้นตึกตักด้วยกันทั้งคู่

“คืนนี้นั่นขอค้างกับเธอนะวีระ ฉันกลัว” เพชรพูด
 เสียงสั่น

“เธอกลัวอะไร” วีระถามเสียงสั่นเหมือนกัน

“กลัวผีนะซี” เพชรตอบเบา ๆ

“ถ้าอย่างนั้นเราต้องรีบสวดมนต์” วีระพูด

แบบฝึก

1. ทบทวนคำควบกล้ำ ร ล

คำที่ **ร ล** ควบกับ ก ข ค ต ป พ ออกเสียงกล้ำทั้งตัวหน้าและ
 ตัว ร ล

ฝึกอ่าน	กราบ	เกลื่อ	เกลียด	กระโปรง
	ขรุขระ	ขลาด	คล่อง	เคลื่อนไหว
	เกร็ง	เครื่อง	เตรียม	ตรัส
	เพราะ	พริก	เพลิน	เพลี่ย
	แปร่ง	ปรับ	เปลี่ยน	ปลูก

คำที่มี ร ควบกับ ท ออกเสียงเป็น ช

ฝึกอ่าน ทรง ทราบ ทรัพย์ ไทร

คำที่มี ร ควบกับ ส และ จ บางคำไม่ออกเสียง ร

จริง สร้าง เสร็จ สระ (น้ำ)

2. ฝึกอ่านคำที่มี ฎ ฏ สะกด อ่านเหมือน ด สะกด (แม่กด)

ฝึกอ่าน กฎ มงกุฏ ปราภฏ

3. ฝึกอ่านคำที่มีตัวการันต์

พงศ์	จันทร์	ศุภร์	เสาร์
ศิษย์	อาจารย์	กษัตริย์	บริสุทธ์
อุตสาห์	อารมณ์	สงเคราะห์	สวรรค์

4. ฝึกอ่าน

ขาดแคลน	แดนไพร	ใช้คล้อง
มองครุ	ดูเพลิน	เดินพลาด
ขาดครึ่ง	จึงเปลี่ยน	เรียนกฎ
หมดทรัพย์	รับทราบ	กราบลา
อาจารย์ดี	มีลูกศิษย์	คิดสงเคราะห์
เพราะง่วงนัก	หลักฐานดี	มีมงกุฏ
สุวิสัย	นำชายหน้า	อย่าเหนื่อยใจ
โสบริสุทธ์	จงอุตสาห์	หน้ากุฎีใหม่

ไม่ควรนินทา	อยู่ชั่วตาปี	ให้มีลาภยศ
อดมือกินมือ	เสียชื่อบัณฑิต	ทำดีเพิ่มพูน

มงกุฎคล้ายชฎา	หาความเชี่ยวชาญ
ปฏิกานว่องไว	ไปนิมนต์พระด้วย
ช่วยซึ่งกันและกัน	จนลืมนวันลืมนคืน

หามักจะหอนตอนดึกสงัด
 ถ้าอยู่ในที่อับนาน ๆ มักจะเพี้ยน
ค่างคาวเป็นสัตว์ที่น่ารังเกียจ เพราะมีกลิ่นเหม็นสาบ
การสวดมนต์ไหว้พระจะช่วยให้อารมณ์ดีขึ้น

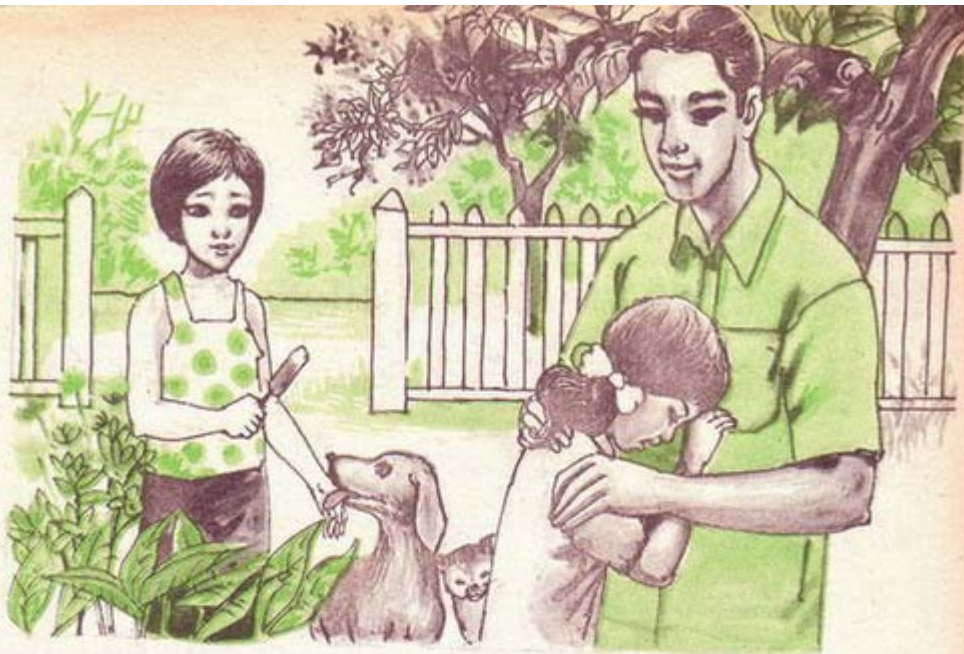
ศรีธนญไชย เจ้าปัญญา

ตอนเย็นวันเสาร์ ชูใจพาสี่เทาไปหามานีและซื้อไอศกรีมไปฝากมานีแท่งหนึ่ง เขาเห็นมานีกับเจ้าโตนั่งอยู่บนแท่นที่ก่อด้วยอิฐใต้ต้นจำปี เจ้าโตมองเห็นก่อน ก็กระโจนเข้าไปหาชูใจ มันกระดิกหางต้อนรับด้วยความดีใจ แล้วเล่นกับสี่เทา ชูใจเข้าไปหามานี จึงเห็นว่ามานีกำลังร้องไห้สะอึกสะอื้นจนตาทั้งสองข้างแดงก่ำ ชูใจตกใจเข้าไปนั่งใกล้ ๆ แล้วถามว่า “มานีเป็นอะไร ทำไมจึงร้องไห้”

มานีเช็ดน้ำตาพลางบอกชูใจว่า “นกแก้วของฉันหลุดออกจากกรง บินหนีไปเสียแล้ว”

“แหม! น่าเสียดายจริง กำลังพูดเก่งและพูดชัดเจนเสียด้วย หลุดไปเมื่อไรล่ะ”

“เมื่อเช้านี้เอง มีนกแก้วบินผ่านมาฝูงหนึ่ง เจ้าแก้วของฉันตะเกียกตะกายอยากออกมาจากกรง มันเคยหนีไปอยู่บนต้นชมพู่ครั้งหนึ่งแล้วก็กลับมา คราวนี้พอฉันเปิดกรงจะเอากลับย่นำมาให้มันกิน มันบินหายลับไปเลย” พูดแล้วมานีก็ร้องไห้โฮ

พ่อดีพ่อกลับจากทำงาน เห็นมานีร้องไห้จึงเดินมาหา
ชูใจไหว้พ่อของมานีแล้วถามว่า “คุณน้าไปไหนมาคะ” พ่อ
ของมานีตอบว่า “ไปตรวจบัญชีดูหลักฐานการเงินที่ธนาคาร
จะ ชูใจมานานแล้วหรือ มานีเขากำลังเสียใจ นกแก้วของเขา
บินหนีไป” แล้วหันมาถามมานีว่า “นี่ ร้องไห้ตั้งแต่เช้า
ยังไม่หยุดอีกหรือลูก” มานีโหมตัวเข้าไปหาพ่อ พ่อประคอง
มานีไว้ พลังพูดเป็นทำนองปลอบใจ โดยชี้แจงเหตุผล
ยืนยันให้มานีหายเศร้าโศก

“พ่อสันนิษฐานว่า มันคงชะล่าใจบินตามนกแก้วฝูง
นั้นไปแน่ ๆ มันคงเหงาอยากได้เพื่อนมานานแล้ว พ่อเห็น
เพื่อน ๆ เขาก็คงบินตามไป พ่อคิดว่า เมื่อมันเที่ยวกับเพื่อน
พอแล้ว มันคงกลับมาหาลูก เพราะมันรักลูกมาก”

มานี้พูดว่า “ลูกก็อธิษฐาน ขอให้คุณพระโปรดช่วย
ให้มันกลับคืนมาหาลูกด้วย”

ชูใจช่วยปลอบว่า “มานี้ก็มีเจ้าโตเป็นเพื่อนอยู่อีกตัว
หนึ่งและไม่เข้าเจ้าแก้วก็คงกลับมา ฉันมีไอศกรีมมาฝากเธอ
แท่งหนึ่ง กินเสีย มันจะละลายหมดแล้ว” เจ้าโตเข้ามาเลีย
ที่เท้าของมานี้ ทำท่าประจบอยากกินไอศกรีมด้วย ทำให้
มานี้ยิ้มออกมาได้ พ่อพูดว่า “ถ้าเจ้าแก้วไม่กลับมา พ่อรับ
อาสาหานกแก้วตัวใหม่มาให้ลูก หยุตร้องให้เสียเถิด พ่อ
จะเล่าเรื่องสนุก ๆ ให้ฟัง จะได้หายกังวล มานีอยากฟัง
เรื่องอะไรจะ” มานีค่อยมีอารมณ์ดีขึ้น รับไอศกรีมจากชูใจ
มากิน แล้วบอกพ่อว่า “มานีอยากฟังเรื่องศรีธนญไชยค่ะ
พ่อเคยเล่าติดต่อกันมาหลายตอนแล้ว คราวนี้ขอฟังตอนใหม่
ที่ตลกมาก ๆ นะคะ”

“ตกลง พ่อจะเล่าตอนใหม่ให้ลูกและชูใจฟัง” มานี
และชูใจยิ้มอย่างดีใจ พ่อเล่าเรื่องศรีธนญไชยให้ฟังดังนี้

ศรีธนญไชยเป็นคนเจ้าปัญญามาตั้งแต่เล็ก เมื่อโตขึ้น
ก็เข้าไปถวายตัวต่อพระเจ้าแผ่นดิน ทรงพระนามว่าพระเจ้า
ทวาละ และได้ตำแหน่งคนสนิทของพระองค์ เนื่องจาก
เขาเป็นคนมีสติปัญญาเฉียบแหลม บางครั้งก็มีเล่ห์เหลี่ยม

และตลาดแกมโกง เขาจึงมีทั้งคนรักและคนชัง ศรีธนญไชย มักจะถูกทดลองสติปัญญาอยู่เสมอ เขาจึงระมัดระวังโดยมิได้ชะล่าใจ เพราะผู้ที่ชอบทดลองปัญญาของเขาบ่อย ๆ นั้นคือพระเจ้าแผ่นดินนั่นเอง วันหนึ่งพระเจ้าแผ่นดินทรงคิดจะทดลองปัญญาศรีธนญไชยอีก จึงรับสั่งให้หาคนสนิทอื่น ๆ เข้ามาเฝ้า ฯ ยกเว้นศรีธนญไชยคนเดียว แล้วทรงบอกอุบายที่จะทดลองปัญญาศรีธนญไชยให้ทุกคนรู้ และรับสั่งให้ทุกคนไปหาไขไก่คนละฟอง แล้วเอาไปซ่อนไว้ที่หาดทรายริมแม่น้ำโดยไม่ให้ศรีธนญไชยรู้ พอทุกคนจัดแจงเสร็จและซ่อมจนเข้าใจในกลอุบายดีแล้ว พระเจ้าแผ่นดินก็รับสั่งให้บรรดาคนสนิททุกคน รวมทั้งศรีธนญไชยเข้ามาเฝ้า ฯ พระเจ้าแผ่นดินรับสั่งว่า จะเสด็จไปทรงน้ำที่แม่น้ำ ทรงบอกให้ทุกคนตามเสด็จไปเล่นน้ำด้วย

ขณะที่ทุกคนกำลังดำน้ำเล่นและหยอกเย้ากันอย่างสนุกสนานนั้น พระเจ้าแผ่นดินก็ทรงมีบัญชาว่า ให้ทุกคนเป็นไก่อี๋อง กระต๊าก ! กระต๊าก ! แล้ววิ่งขึ้นไปบนฝั่ง พร้อมกับชูไข่คนละฟอง ถ้าผู้ใดไม่มีไข่ จะถูกลงพระราชอาชญา เมื่อนั้นหลังจากอยู่ในฐานะที่ออกไข่ไม่ได้ บรรดาคนสนิทที่พระเจ้าแผ่นดินทรงนัดหมายเอาไว้ ก็พากันวิ่งขึ้นไปบนฝั่ง พร้อมกับชูไข่ที่ตนซ่อนไว้ แล้วร้องกระต๊าก ! กระต๊าก ! ฝ่ายศรีธนญไชยไม่รู้ในกลอุบาย แต่เนื่องจากเป็นคนมีสติปัญญา และปฏิภาณไหวพริบเฉียบไว ก็รีบวิ่งขึ้นมาร้องกระต๊าก ! กระต๊าก ! บอกว่าตนเป็นไก่อี๋องผู้ ออกไข่ไม่ได้ จึงไม่มีไข่ ว่าแล้วก็ไล่กวดปล้ำคนอื่น ๆ ที่เป็นไก่อี๋องเมีย พวกที่ถูกไล่ก็พากันวิ่งหนีวุ่นวาย พระเจ้าทวาละและบรรดาคนสนิทเห็นศรีธนญไชยสามารถใช้ปฏิภาณไหวพริบเอาตัวรอดได้เช่นนั้น ก็พากันสรรเสริญว่าสติปัญญาของศรีธนญไชยนั้นช่างประเสริฐ เป็นเลิศกว่าใครในแผ่นดิน และต่างก็รู้สึกขบขันท่าทางของศรีธนญไชยที่ไล่กวดไก่อี๋องเมียยิ่งนัก จึงพากันหัวเราะเฮฮาสนุกสนานไปด้วย แล้วพระเจ้าทวาละก็ทรงพาคนสนิทเสด็จกลับพระราชวัง

มานี้กับชูใจพากันหัวเราะชอบใจ ต่างพากันขอบคุณ

พ่อที่เล่าเรื่องสนุก ๆ ให้ฟัง พ่อเห็นมานีหายเศร้าโศกแล้ว
ก็ขึ้นไปบนบ้าน ปลอบให้มานีกับชูใจนั่งคุยกันต่อไป

“ปิติได้สัตว์เลี้ยวตัวใหม่แล้ว วีระหากระดามาให้เขา
เลี้ยวแทนเจ้าแก่ เวลาปิติไปไหน เขาก็เอากระดะเกาะไหล
ไปด้วย” ชูใจพูด

มานีพูดว่า “ปิติเคยบอกว่าเขายากเลี้ยวอูฐ” ชูใจหัวเราะ
“โธ่เอ๋ย ! ปิตียังไม่เคยเห็นอูฐตัวจริงเลย เคยเห็นแต่ในรูป
คิดอยากจะเลี้ยวอูฐเสียแล้ว”

“ฉันเคยเห็นในสวนสัตว์ที่กรุงเทพ ฯ แล้วละ ลุงบอก
ว่า มันเป็นสัตว์พาหนะสำหรับเดินทางในทะเลทราย ปิติ
คงคิดว่าเลี้ยวง่าย จึงชะล่าใจว่าจะเลี้ยวมันได้”

ชูใจคุยกับมานีอยู่ครู่หนึ่งก็พาสี่เท้ากลับบ้าน

แบบฝึก

1. ฝึกผันเทียบเสียงอักษรกลางกับอักษรสูง

ตัวอย่าง

อักษรกลาง

ก้ำ

ก้ำ

ก้ำ

ก้ำ

ก้ำ

อักษรสูง

จ้ำ

จ้ำ

จ้ำ

กั้น - ชัน

แกม - แถม

อาย - สาย

แบ่ง - แหน่ง

เอื่อม - เหลื่อม

ไก่อ - ไช

โก่ง - โถง

เต้า - เฝ้า

ด่าย - หมาย

2. ฝึกอ่านคำที่ใช้ ฐ

อุฐ

อิฐ

ประเสริฐ

สันนิษฐาน

อิฐฐาน

รัฐบาล

3. ฝึกอ่านคำที่ประวิสรรชนีย์ (คำที่ประสมด้วย สระ - ะ)

กระดิก

กระโดด

กระต๊าก

กระแต

ละลาย

พาหนะ

พระราชวัง

พระองค์

พระนาม

ประคอง

ทะเลทราย

ฐานะ

ตะเกียกตะกาย

สะอึกสะอื้น

กระทบกระทั่ง

4. คำที่มีไปยาลน้อย (๑) เวลาอ่านให้อ่านเต็มคำ

เฝ้า ฯ อ่าน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
 กรุงเทพฯ ฯ อ่าน กรุงเทพมหานคร

5. ฝึกอ่าน

ทะเลทราย	ละลายน้ำ	ทำเข้าหยอก
บอกความลับ	จับอูฐไว้	ให้ชมพู่
ดูขบขัน	ยืนยันได้	ไหวพริบดี

สั่งให้ชัดเจน   ยกเว้นบางอย่าง

ต้องอ้างเหตุผล   เล่ห์กลมากมาย

ตั้งใจอธิษฐาน   ธนาการออมสิน

กินกล้วยน้ำว้า   พาไปหาที่ซ่อน

ก่อนนัดหมายกันไว้   อยู่ในพระราชวัง

คนฉลาดแถมโกงคือคนที่ใช้ความฉลาดเอาเปรียบผู้อื่น

เขาทดลองทำงานในตำแหน่งใหม่

เขาเป็นคนมีเล่ห์เหลี่ยมมากทำนองเดียวกับพี่ชายของเขา

ขอให้ทุกท่านโปรดยื่นเคารพธงชาติ

เขาเล่นน้ำและดำน้ำกลางแดดจนหน้าแดงกำ

เขาใช้ไหวพริบแก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว

ใคร ๆ ก็สันนิษฐานว่าศรีธนไชยต้องได้รับพระราช

อาชญาแน่นอน

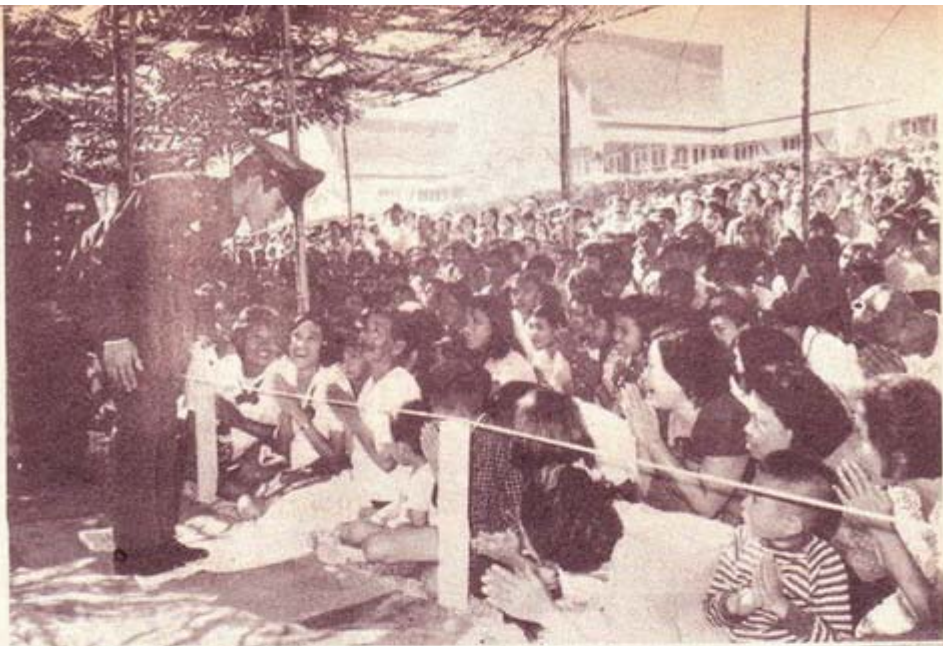
บทที่ 14

รับเสด็จ

ข่าวใหญ่ที่ทุกคนในอำเภอตื่นเต้นที่สุด ก็คือสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ์สยามมกุฎราชกุมาร จะเสด็จมาทรงเปิดโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช ซึ่งสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทุกคนหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ต่างเฝ้าคอยวันสำคัญที่จะได้เข้าเฝ้า ฯ สมเด็จพระยุพราช ไม่ว่าจะไปที่ไหน ใคร ๆ ก็พูดกันถึงแต่เรื่องนี้ด้วยความชื่นชมยินดี

ที่โรงเรียน ครูสอนให้นักเรียนทำธงชาติด้วยกระดาษเป็นผืนเล็ก ๆ และสอนวิธีเข้าเฝ้า ฯ ตลอดจนกิริยามารยาทที่ต้องสำรวม ไม่แสดงกิริยาหยาบคายในที่ชุมนุมชน

ครูไพลินสอนให้มานี้ ชูใจ และดวงแก้วรำถวายพระพร นักเรียนชั้นอื่นฟ้อนรำ และแสดงการละเล่นหลายอย่าง ถวายสมเด็จพระยุพราชทอดพระเนตร ทางราชการเตรียมจัดงานอย่างมโหฬาร เจ้าหน้าที่จัดบริเวณงานให้สะอาดประดับด้วยธงไตรรงค์และแพรสีต่าง ๆ เขาสร้างพลับพลาที่ประทับ จัดประดับด้วยดอกไม้และแพรสีอย่างงดงาม ตรง

หน้าที่ประทับเป็นลานกว้างสำหรับการแสดงต่าง ๆ และ
ให้ราษฎรเข้าเฝ้า ฯ

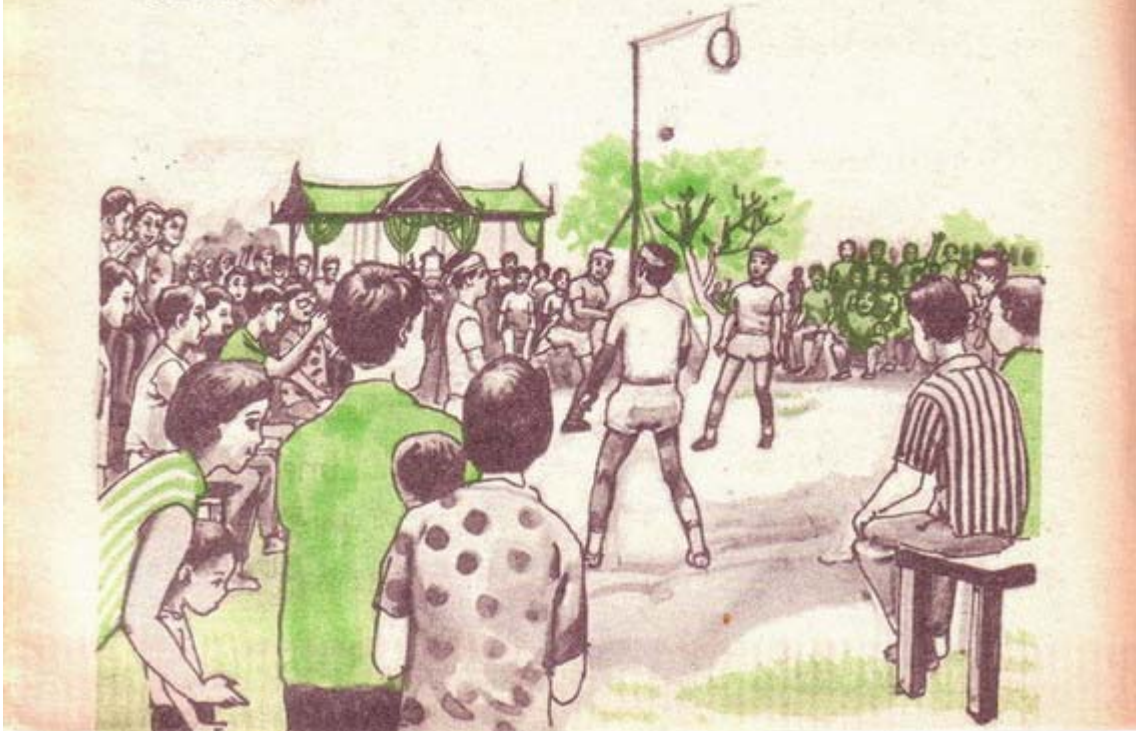
พอถึงวันสำคัญ บรรดาราษฎรทั้งเด็กเล็กหนุ่มสาว
และคนแก่เฒ่ามาเฝ้า ฯ รอรับเสด็จอย่างคับคั่งตั้งแต่เช้าจน
แน่นบริเวณลาน มีราษฎรในท้องที่อื่นมาร่วมด้วย ทุกคน
ถือธงชาติขนาดเล็กทำด้วยกระดาษ ต่างปลื้มปิติที่จะได้
ชมพระบารมี เจ้าหน้าที่จัดเตรียมน้ำดื่มและยาไว้บริการอย่าง
ครบถ้วน พอได้เวลาทุกคนก็ได้ยินเสียงเครื่องยนต์ของเฮลิ-
คอปเตอร์ ดังกระหึ่มใกล้เข้ามา ไม่ช้าเฮลิคอปเตอร์ก็ลง
จอดที่สนามหญ้าข้างโรงพยาบาล พอใบพัดของเฮลิคอปเตอร์
หมุนช้าลง สมเด็จพระยุพราชเสด็จลงจากเฮลิคอปเตอร์
ประทับในพิธีและข้าราชการพากันถวายการต้อนรับบรรดา

ราษฎรที่มาเฝ้า ฯ รับเสด็จ ต่างโบกธงชาติและเปล่งเสียงไชโยด้วยความปลื้มปิติและจงรักภักดีจนเสียงดังกึกก้องไปทั่วบริเวณ สมเด็จพระยุพราชทรงยิ้มให้ราษฎรที่มีน้ำใจจงรักภักดีมาเฝ้า ฯ รับเสด็จอย่างคับคั่ง แล้วเสด็จขึ้นสู่พลับพลาที่ประทับ ประธานกราบถวายบังคมทูลรายงานเรื่องการก่อสร้างโรงพยาบาล แล้วสมเด็จพระยุพราชทรงทำพิธีเปิดแพรคลุมป้าย พระสงฆ์ก็สวดมนต์เพื่อความสวัสดิ์เสียงฆ้อง กลอง และแตรวงประโคมขึ้นพร้อมกัน นักข่าวหนังสือพิมพ์หลายคนถ่ายรูปการทำพิธีไว้ เพื่อแพร่ภาพและแถลงข่าวให้ประชาชนทั่วไปทราบ

เมื่อสมเด็จพระยุพราชทรงทำพิธีเสร็จแล้วก็ประทับทอดพระเนตรการแสดงต่าง ๆ แล้วเสด็จลงจากพลับพลาที่ประทับไปทรงเยี่ยมและทรงปฏิสันถารกับราษฎรโดยทั่วถึง ทำให้ราษฎรปลื้มปิติที่ได้ชมพระบารมีอย่างใกล้ชิด คนแก่บางคนหมอบกราบลงกับพื้นดิน ทุกคนซาบซึ้งใจและจงรักภักดีต่อพระองค์เป็นอย่างยิ่ง พอได้เวลาสมเด็จพระยุพราชก็เสด็จกลับ ทรงโบกพระหัตถ์ให้แก่ราษฎร พวกราษฎรต่างโบกธงและเปล่งเสียงไชโย จนเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งลับตาไป จากนั้นประธานในพิธีก็กล่าวคำปรารภครัยต่อ

ราษฎร และแถลงเรื่องการให้บริการของโรงพยาบาลให้
ประชาชนทราบ แล้วเปิดงานฉลองโรงพยาบาล มีการเล่น
แข่งขันเพื่อความสนุกสนานหลายอย่าง เช่น ตะกร้อ ชักเย่อ
วิ่งผลัด พวกคนดูพากันนั่งดูบนอัฒจันทร์ที่สร้างขึ้นชั่วคราว
ตกกลางคืนมีภาพยนตร์ มวย ซึ่งเขาโฆษณาว่า นักมวยมี
ชื่อเสียงทั้งนั้นที่มาชกครั้งนี้และมีการประกวดร้องเพลง
ชิงรางวัลของประธาน มีนักร้องมาร้องเพลงประกวด
หลายคน บนเวทีมีการแสดงที่สวยงามหลายอย่าง
ประชาชนที่มาเที่ยวงานก็เลือกชมได้ตามอัชฌาศัย

เพชรมาเที่ยวงานกับลุงและวีระ งานเลิกก็พากันเดิน
กลับบ้าน

“สมเด็จพระยุพราชทรงมีท่าทางสง่างามและองอาจ
สมกับที่ทรงเป็นทหาร เมื่อยังทรงพระเยาว์ ลุงเคยเฝ้าฯ
ครั้งหนึ่ง ในหลวงและสมเด็จพระราชินีทรงอบรมสั่งสอน
พระราชโอรส และพระราชธิดาทุกพระองค์ให้ทรงรักใคร่
ห่วงใยประชาชนและไม่ถือพระองค์” ลุงพูด

“ราษฎรทุกคนก็จงรักภักดีต่อท่านนะครับลุง ผมเห็น
คนแก่หลายคนร้องไห้เพราะตื่นตันใจ บางคนกอดขาท่าน
เสียแน่น ท่านก็ยิ้มและไม่ว่าอะไร” วีระพูด

เพชรพูดเสริมว่า “พ่อของผมพูดว่าที่เรามีโรงพยาบาล
ก็เพราะพระบารมีของท่าน”

ลุงพยักหน้าสนับสนุน แล้วกล่าวถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า “พระเจ้าอยู่หัวทรงทำให้บ้านเมืองพัฒนาขึ้นมาก ราษฎรยากจนก็พระราชทานที่ให้ทำมาหากิน ฝนแล้งที่ไหนพระองค์ก็ทรงส่งเจ้าหน้าที่ไปทำฝนเทียมให้ ราษฎรเดือดร้อนที่ไหนก็เสด็จ ฯ ไปเยี่ยม ทรงอุทิศพระองค์เพื่อบ้านเมืองและความสุขของราษฎรจริง ๆ จะหาพระเจ้าแผ่นดินที่ประเสริฐเช่นนี้ได้ที่ไหนอีกในโลกนี้”

เพชรได้ฟังแล้ว ก็รู้สึกตื่นตันใจด้วยความปลื้มปิติ ถึงเขาจะยากจน ไม่ได้เรียนหนังสือ แต่เขาก็งงใจดี ที่มีคนเมตตาปรานีให้ความช่วยเหลือ ทำให้เขามีความสุขมาก และทุกวันนี้เขามีความสุขยิ่งขึ้น เมื่อรู้แน่แก่ว่าเขามีพระเจ้าแผ่นดินที่ประเสริฐยิ่ง

แบบฝึก

1. ฝึกผันเทียบเสียงอักษรสูงกับอักษรต่ำ

ตัวอย่าง

อักษรสูง	ขา	ข้า	ข้า
อักษรต่ำ	คา	ค่า	คำ
สร้าง - ร้าง	สง	-	วง

ของ	-	ม้อง	ถ้วน	-	ม้วน
แส	-	แพร	ถ่าย	-	พาย
ถอน	-	พ้อน	ขม	-	คม
หวย	-	มวย	เถา	-	เฒ่า
จิง	-	ชิง	หนา	-	นา

2. ฝึกอ่านคำที่มีตัว ฒ และ ณ (ดูคำอ่านในประมวลคำ)

เฒ่า   อัฒจันทร์   พัฒนา   อัชฌาสัย

3. ฝึกอ่านและจำเป็นคำ

แถลง	พัฒนา	อัชฌาสัย
สมเด็จพระ	พระหัตถ์	ปฏิสันถาร
มโหฬาร	บารมี	พระราชทาน
ยุพราช	พระเนตร	อัฒจันทร์
ชักเย่อ	ไตรรงค์	เฮลิคอปเตอร์
ปราศรัย	อุทิศ	ประธาน

4. ฝึกอ่านคำที่มีตัวการันต์

เยาว์	อัฒจันทร์	เครื่องยนต์
ไตรรงค์	พระหัตถ์	เฮลิคอปเตอร์

5. ฝึกอ่าน

แก่เฒ่า	เยาว์วัย	ไตรรงค์

แตรวาง	องอาจ	ยุพราช
ที่ประทับ	ในพลับพลา	พัฒนาขึ้น
ตื่นตันใจ	ใช้ผ้าแพร	เผยแพร่น่าว
เฝ้าบริการ	ช่วยสานตะกร้อ	ขอพระราชทาน
งานมโหฬาร	ประธานแถลง	อย่าแก่งประโคม
คอยชมพื่อนร่า	กล่าวคำปราศรัย	ใบพัดเริ่มหมุน

นักเรียนที่ดีต้องไม่พูดหยาบคาย
 ประชาชนมีความปลื้มใจที่ได้ชมพระبارมีของสมเด็จพระ
พระยุพราช
 เจ้าหน้าที่ต้อนรับแสดงอักษมาสัยอันดีต่อประชาชน
 เขาจัดงานอย่างมโหฬารจนหมดเงินไปมากมาย
ใบพัดของเฮลิคอปเตอร์ใหญ่กว่าใบพัดของเครื่องบิน
นักร้องมาชุมนุมกันที่เวทีประกวดกันอย่างคึกคัก

บทที่ 15

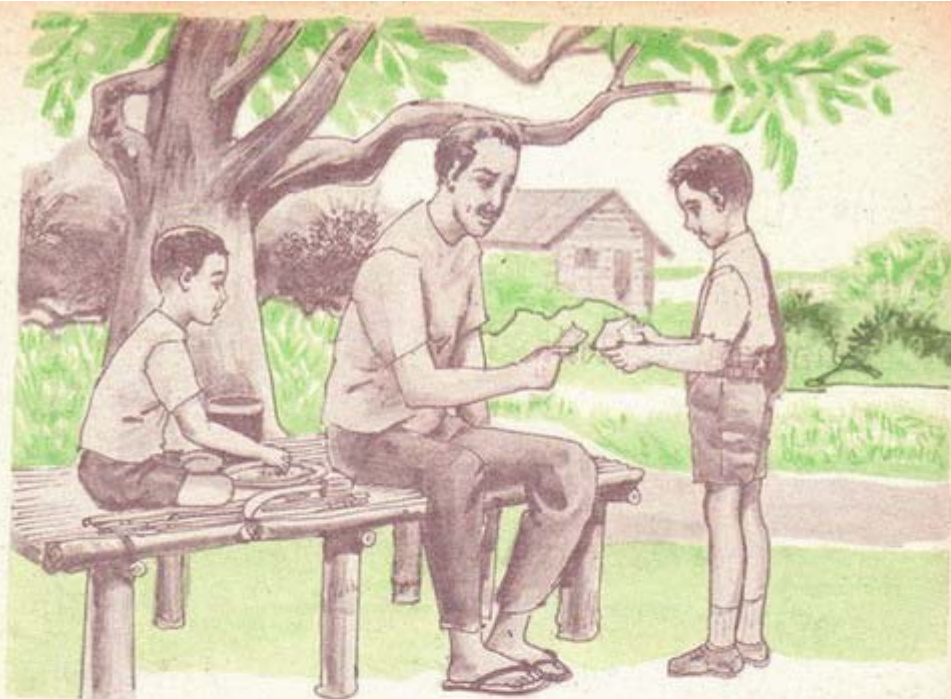
หางานทำ

วันหนึ่ง พ่อวีระเลิกเรียนกลับมาถึงบ้าน เขาไหว้ลุงแล้ว คvikกระดาษแผ่นหนึ่งจากกระเป๋าเสื้อส่งให้ลุง พลังบอก ว่า ครูใหญ่ส่งจดหมายมาเชิญชวนผู้ปกครองนักเรียนและ ชาวบ้านร่วมทำบุญทอดกฐินที่วัดตามศรัทธา ลุงอ่านแล้ว ก็หยิบธนบัตรฉบับละสิบบาทส่งให้วีระไปร่วมทำบุญ เพชร นั่งอยู่ที่นั่นด้วย ท่าทางเขาสนใจมาก ลุงจึงส่งจดหมายของ ครูใหญ่ให้เพชรอ่าน เพชรก็มั่งลงอ่านแล้วถามวีระว่า

“ร.ร. และ พ.ศ. นี่คืออะไรวีระ”

วีระตอบว่า “ร.ร. เป็นตัวย่อของคำว่า โรงเรียน พ.ศ. ก็คือตัวย่อของพุทธศักราช เขาไม่อยากพูดหรือเขียนยาว ๆ เขาจึงใช้ตัวย่อ”

เพชรอ่านจดหมายเข้าใจแล้ว ก็ส่งคืนให้ลุงแล้วนั่งคิด เมล็ดฝ้ายเพื่อทำพันธุ์ต่อไปเจียบ ๆ ลุงก็นั่งจักตอกต่อไป เช่นกัน ส่วนวีระเอายามใส่เครื่องเรียนไปเก็บและเปลี่ยน เสื้อผ้าบนบ้าน

เพชรอยากจะร่วมทำบุญทอดกฐินด้วย แต่เขาไม่มีเงิน
ระยะนี้พ่อกับแม่ต้องใช้เงินมาก เพราะน้องคนเล็กเป็นไข้
เลือดออก ต้องไปให้แพทย์รักษา และเสียค่ายาไปมาก เพชร
จึงไม่อยากรบกวนพ่อแม่ เขาอยากจะมีไม้เท้ากายสิทธิ์เหมือน
สุดสาคร จะได้มีอำนาจทำอะไรได้อย่างใจปรารถนา แต่เพชร
คิดว่าเป็นไปไม่ได้ จึงเปลี่ยนใจคิดวิธีที่จะหาเงิน ในที่สุด
ก็นึกออกว่า เขาจะไปรับจ้างล้างถ้วยชามที่ร้านขายถ้วยเตี้ย
สักสองสามวัน คงจะได้เงินบ้าง กลางวันช่วยลุงและพ่อ
ทำงาน ตอนหัวค่ำจึงไปรับจ้างล้างชาม

เมื่อเขาคัดเมล็ดพันธุ์ฝ้ายเสร็จ และเก็บใส่กระป๋องปิด
ฝาไว้เรียบร้อยก็กลับบ้าน อาบน้ำกินข้าวแล้วคว้าสมุดหนังสือ

ทำที่ว่าจะไปเรียนกับวีระเช่นเคย พอลับตาคน เพชรก็เอา
เครื่องเรียนซ่อนไว้ที่พุ่มไม้ แล้ววิ่งอย่างรวดเร็วเข้าไปในตลาด

ร้านอาหารแห่งหนึ่งมีลูกค้ามาอุดหนุนมาก เขาต้องการ
คนล้างถ้วยชามหลายคน จึงรับเพชรไว้ทำงาน เพชรเริ่ม
ทำงานตั้งแต่หนึ่งทุ่มจนถึงสามทุ่ม เจ้าของร้านคิดเหมาค่า
จ้างให้แปดบาท แล้วชมว่าเพชรล้างชามสะอาดดี วันหลัง
ให้มาล้างอีก เพชรได้เงินแล้วรีบกลับบ้าน ขากลับเขารู้สึก
กลัวมาก แต่สู้ข่มใจ รีบวิ่งอย่างไม่คิดชีวิตจนถึงบ้าน พ่อ
กับแม่คิดว่าเพชรไปเรียนหนังสือกับวีระอย่างเคย ก็มีได้
ซักถาม เพราะเขากลับมาเวลาไล่เลี่ยกันทุกคืน รุ่งขึ้นเพชร

รับกระวีกระวาดนำเงินแปดบาทฝากวีระไปสมทบทำบุญทอดกฐิน เขาถือเงินพนมมือขึ้นเหนือศีรษะ ในใจก็คิดอธิษฐานถึงแต่สิ่งที่ดั่งาม วีระนี้กว่าพ่อกับแม่ของเพชรให้เขานำเงินมาร่วมทำบุญ วีระกล่าวคำสาธุอนุโมทนาด้วย แล้วรีบไปโรงเรียน

เพชรรู้สึกอึดอัดใจ เขาทำงานอย่างมีความสุข และนึกในใจว่า จะช่วยพ่อกับแม่หาเงินสักห้าหกคืน ตกเย็นเพชรก็ไปรับจ้างที่ร้านอาหารอีก เพชรแอบมารับจ้างอยู่สามคืน วีระก็สงสัยเพราะไม่เห็นเพชรมาเรียนหนังสือหลายวัน จึงไปตามหาเพชรที่บ้าน พ่อพ่อกับแม่ของเพชรรู้ว่าเพชรหายไป ไม่ได้ไปเรียนหนังสือก็ตกใจ วีระรีบวิ่งกลับไปบอกลุงทุกคนพากันตกใจ แต่ไม่รู้ว่าจะไปตามหาเพชรที่ไหน จึงได้แต่นั่งปรึกษากัน ลุงว่ารอไปอีกหน่อย ถ้าเพชรไม่กลับมา ก็จะไปแจ้งความที่สถานีตำรวจ พ่อสามทุ่มเศษเพชรก็กระหืดกระหอบมาถึงบ้าน เขาถือถุงกระดาษมาด้วยถุงหนึ่ง พ่อเห็นพ่อแม่ ลุงและวีระนั่งอยู่ก็ตกใจ จึงเข้ามาสารภาพผิดและเล่าให้ฟังว่า เขาไปรับจ้างล้างชาม เพื่อหาเงินมาทำบุญ และให้แม่ซื้อยารักษาน้อง ทุกคนพากันตื่นตันใจ แม่กอดเพชรไว้แล้วพูดว่า

“เจ้าหวังดีต่อพ่อแม่และน้อง แต่ทำอย่างนี้ไม่ดี ที่หลังจะทำอะไรต้องบอกพ่อแม่ หรือลุง หรือวีระเสียก่อน นี่เจ้ากลับมาบ้านกลางค้ำกลางคีนอย่างนี้ เมื่อเป็นอะไรไป พ่อแม่จะเสียใจมาก เจ้าอย่าชะล่าใจว่าไม่มีอันตราย”

“เจ้าขัดสนเรื่องเงิน ทำไมไม่บอกลุง ลุงเคยใจไม่ใส่ระกำกับพวกเจ้าหรือก็เปล่า ที่หลังอย่าปิดบังลุง ใครเจ็บไข้ได้ป่วย ขอให้บอกให้ลุงรู้ด้วย” ลุงพูด

เพชรกราบขอโทษลุงกับพ่อแม่ของเขา และขอโทษวีระ เขาสัญญาว่า ต่อไปถ้าจะทำอะไร จะบอกให้ทุกคนทราบ ลุงพูดว่า

“ไม่มีใครเอาโทษทัณฑ์อะไรกับเจ้าดอก แต่ทุกคนเป็นห่วงเจ้า กลัวจะเป็นอันตรายไป”

เพชรยิ้มแล้วเล่าว่า คนมากินอาหารจำนวนไม่เท่ากัน บางวันมากบางวันน้อย เจ้าของร้านก็ให้ค่าแรงแก่เขาตามสัดส่วน วันนี้เจ้าของร้านแบ่งอาหารให้เขาถุงหนึ่ง เพชรชูถุงอาหารให้ลุงและบอกว่า ปลาทอดกรอบราดพริก

เพชรหยิบธนบัตรและเศษสตางค์ทั้งหมดที่หาได้จะให้แม่ เขาคสิธนบัตรใบละสิบบาทออกดูแล้วพูดว่า

“ผมเพิ่งได้จับธนบัตรใบละสิบบาทคราวนี้เอง” เขา
ชี้ที่ธนบัตรแล้วถามวีระว่า

“รูปในธนบัตรนี้ เป็นรูปในหลวงใช่ไหม” วีระตอบ
ว่า “ใช่”

เพชรถามต่อไปว่า “แล้วนกที่กางปีกบินอยู่ที่มุมบน
ข้างซ้าย นี้นกอะไร”

วีระก็ไม่รู้จัก ลงจึงบอกว่า นกชนิดนี้เรียกว่า ครุฑ
แล้วถามเพชรว่า เพชรรู้จักสัตว์ที่นั่งอำปาก เห็นพื้นเป็น
แถว ๆ หรือไม่ เพชรหัวเราะตอบว่า

“รู้จักครับ เขาเรียกว่า สิงห์ ผมเคยเห็นรูปปั้นตาม
บันไดโบสถ์”

ทุกคนรู้สึกสบายใจ ลุงสนทนากับพ่อและแม่ของเพชร
อยู่ครู่หนึ่ง จึงพาวิระกลับบ้าน ก่อนกลับ ลุงกำชับเพชรให้
ไปเรียนหนังสืออย่างเคย เพราะถ้าไม่เรียนนาน ๆ จะลืม
หนังสือ เพชรก็รับคำ

แบบฝึก

1. ฝึกผันเทียบเสียงอักษรสูงกับอักษรต่ำ
ตัวอย่าง

	อักษรสูง	ขา	ข้า	ข้า	
	อักษรต่ำ	คา	ค่า	คำ	
สน	- ชน	เผื่อ	- เพื่อ	ฝ้าย	- คาย
ขาว	- คราว	หา	- มา	ฉาย	- ยาย
ไข	- ไช	ถ่อ	- ย่อ	ฝ้าย	- ช้าย
เหมา	- เมมา	ไข	- ไคร	ไหม้	- ไม้
หั่ว	- รั่ว	หลัง	- รัง	หนุ่ม	- ทุ้ม

2. ฝึกอ่านคำที่สะกดด้วย ท ออกเสียงเหมือน ด สะกด (แม่กด)

พุทธร   แพทย์   บท

บาท	ปรอท	สนิท
ศรัทธา	พยาบาท	มารยาท

3. ฝึกอ่านคำที่ใช้ ธ ท ณ

สาร	ศรัทธา	พุทธศักราช
กายสิทธิ์	ครุฑ	ทัศน์
โกรธ	อาวุธ	ปฏิเสธ

4. ฝึกอ่านคำที่มีตัวการันต์

ทัศน์	สตางค์	แพทย์	สิงห์
โบสถ์	พันธุ์	กายสิทธิ์	การันต์

5. ฝึกอ่านอักษรย่อ

ร.ร.	อ่านว่า	โรง - เรียน
พ.ศ.	"	พูด - ทะ - สัก - กะ - หวาด
ด.ช.	"	เด็ก - ชาย
ด.ญ.	"	เด็ก - หญิง

6. ฝึกอ่าน

นั่งเหงา	เบาแรง	แกล้งทุ่ม
พุ่มไม้	ข่มใจ	ในโบสถ์
โทษทัศน์	พันธุ์ดี	มีค่าแรง
แจ้งความไว้	ได้อุดหนุน	ทำบุญกฐิน
กินก้วยเดียว	เคี้ยวด้งกรอบ	ชอบซักถาม

ตามสัดส่วน	ควรสาธุ	อนุโมทนา
ศรัทธาแรง	แบ่งสตางค์	นั่งสนทนา

โบสถ์หลังนี้สร้างเมื่อพุทธศักราช 2520

เขาทำที่เป็นสังฆนัตถ์ให้แม่ค้าขายผัก

ฉันมีความอิมเอบใจที่ได้ทำบุญทอดกฐิน

ในวันรุ่งขึ้นเขาก็มาสารภาพว่าเขาทำไปเพราะเขาขาดสน
เงินทอง

ทุกคนศรัทธาต่อศาสนา

เมื่อเห็นใครทำบุญเราก็อนุโมทนาด้วย

เมฆลากับรามสูร

มานีกลับจากโรงเรียน มาถึงบ้านไหว้แม่แล้วถามว่า
“แม่คะ เสียงฟ้าร้องคือเสียงยักษ์ขว้างขวานไช้ไหมคะ”
แม่กำลังคันกะทิ ได้ยินมานีถามก็ยิ้มและพูดว่า
“ใครบอกลูกจ๊ะ”

มานีนั่งลงข้างแม่ “ดวงแก้วคะ เขาบอกว่ายักษ์รามสูร”
“มันเป็นนิทานเล่าให้สอดคล้องกับธรรมชาติเท่านั้น
เอง” แม่ตอบ

“มานีชอบฟังคะแม่ เมื่อวันก่อนพ่อก็เล่าเรื่องศรีธนญ
ไชยให้ลูกฟัง แม่เล่าเรื่องรามสูรให้มานีฟังหน่อยสิคะ”

“ลูกเอากะเป๋าหนังสือไปเก็บ แล้วเปลี่ยนเสื้อผ้าเสีย
ก่อนนะจ๊ะ” แม่บอก มานีรีบทำตาม แล้วมานีฟังแม่เล่า
เรื่อง แม้ว่ามานีควรนั่งทำงานไปด้วย ฟังไปด้วย ก็จะได้
ประโยชน์ แล้วแม่ให้มานีหั่นเนื้อหมู และหั่นถั่วงอกยาวไว้
ผัด มานีก็ตั้งใจทำ แม่ทำอาหารพลางเล่าเรื่องให้มานีฟัง
ดังนี้

ฟ้าแลบ ฟ้าร้อง และฟ้าผ่าเป็นปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ แต่คนโบราณมักจะเล่ากันเป็นนิทานว่า ยักษ์ชื่อรามสูร ไล่จับนางฟ้าชื่อเมขลา นางเมขลามีแก้วมณีดวงหนึ่ง มีประกายพรายแพรวดงามมาก นางมักจะถือแก้วมณีมาโยนเล่นตามกลีบเมฆ ฝ่ายรามสูรเป็นยักษ์ที่ใจโหดเหี้ยม มีขวานเป็นอาวุธ ชอบเหาะเที่ยวไปมาในกลีบเมฆ พอเห็นแสงแก้วมณีของนางเมขลาเข้า ก็ชอบใจดังคำกลอนว่า

รวดเร็วดังหนึ่งลมพัด
เยียมออกจากกลีบเมฆา
ซึ่งนางเมขลาโยนเล่น
ยิ่งพิศยิ่งคิดต้องใจ

เฉยียนฉวัดไปในเวหา
อสุราเห็นแก้วแววไว
ยิ่งเห็นยิ่งชอบอัชฌาสัย
จะใคร่ได้ดวงจินดา

รามสูรจึงขอแก้วณีนางเมขลา นางเมขลาไม่ยอมให้
 รามสูรโกรธจึงไล่แย้ง นางเมขลาหลบหลีกได้ว่องไวมาก
 แล้วชูแก้วณีล่อหลอกรามสูร ทำให้รามสูรโกรธ จึงขว้าง
 ขวานหมายจะฆ่านางเมขลาเสีย แต่นางเมขลาว่องไวหลบ
 หลีกได้ทันดังคำกลอนต่อไปนี้

เมื่อนั้น

เลี้ยวล่อรามสูรอสุรี
 ทำทีประหนึ่งจะให้แก้ว
 ครั้นรามสูรไล่เลี้ยวมา
 นางแก้งเลี้ยวลัดจวัดเจวียน
 มือหนึ่งชูแก้วณี

นวลนางเมขลามารศรี

กรโยนมณีจินดา
 กลอกแสงพรายแพรวบนหัตถา
 กัลยาราล่ออสุรี
 เวียนไปตามจักรราศี
 ทำทีเยาะเย้ยอสุรา

บัดนั้น
 ครั้นแสงแก้วแวววับจับตา
 เหม่ เหม่ นางเมฆลานารี
 กวัดแกว่งขวานเพชรตั่งเปลวไฟ
 มิได้ต้องกายกัลยา
 โลดโล่พัลวันกระชั้นชิด

จึงรามสูรยักขา
 อสุรากริ้วโกรธคือไฟ
 กุจะล้างชีวีเสียให้ได้
 ก็ขว้างไปด้วยกำลังฤทธิ์
 ยักขาเดือดตาลทะยานจิต
 ตามติดคว่ำไขว่เขาวมาลัย

แสงแก้วมณีของนางเมขลา ก็คือฟ้าแลบซึ่งเป็นประกาย
 แปลบปลาบ รามสูรขว้างขวาน เสียงขวานแหวกอากาศดัง
 กึกก้อง ก็คือฟ้าร้อง รามสูรจับเมขลาไม่ได้สักที ต้องไล่
 จับกันอยู่จนบัดนี้ จึงเห็นฟ้าแลบ และได้ยินเสียงฟ้าร้อง
 อยู่ตลอดเวลาเช่นกัน

“เรื่องนี้เป็นนิทาน มานีฟังสนุก ๆ นะจ๊ะ อย่าคิดไป
 ขวนนางเมขลาหนีรามสูรเข้าล่ะ” แม่พูดพลางหัวเราะ “สาเหตุ
 ที่เกิดฟ้าแลบ ฟ้าร้อง ลูกคงได้เรียนจากคุณครูแล้ว ใช่ไหม
 จ๊ะ”

“ค่ะแม่ คุณครูสอนว่า เป็นแสงและเสียงที่เกิดจาก
 การเคลื่อนที่ของไฟฟ้าในอากาศ แต่ไม่สนุกเหมือนเมขลา
 กับรามสูรที่แม่เล่าเลยค่ะ” มานีตอบ

“นิทานก็ต้องสนุกซิจ๊ะ แต่เราจะสนุกอยู่ตลอดเวลา

“ไม่ได้ เราต้องรู้ความจริง เพราะความจริงเป็นประโยชน์
ต่อเรา” แม่พูดพลางปรุงอาหารไปพลาง

“แต่นิทานก็สอนเราได้เหมือนกันใช่ไหมคะแม่ วันก่อน
ย่าของชูใจเล่าเรื่องโสนน้อยเรือนงามให้ลูกกับชูใจฟัง ย่า
บอกว่าจะทำดีกับใครต้องดูเสียก่อน เพราะบางทีอาจเป็น
ภัยแก่เราได้ เหมือนเจ้าหญิงโสนน้อยกับนางकुลา เจ้าหญิง
โสนน้อยเมตตาปราณีต่อนางकुลา แต่ผลลัพธ์ก็คือ เจ้าหญิง
ต้องลำบากเสียหลายครั้ง”

“ถูกแล้วลูก นิทานมีเรื่องสอนและเตือนไม่ให้เราชะล่า
ใจ” แม่ตอบรับพลางใช้ทัพพีคนแกงในหม้อ

“ย่าของชูใจเล่านิทานให้ชูใจฟังบ่อย ๆ มานีนี่อาภัพ
นะคะแม่ ไม่มีย่ามาอยู่ด้วยเหมือนชูใจ” มานีทำหน้าเศร้า

แม่หัวเราะ “หยุดเทอมนี้ ให้พ่อพามา^{นี}ไปชวนย่ามา
อยู่ด้วยซี^{จ๊ะ}”

มานีได้ฟังก็หน้าบานรีบรับคำแม่ พอดีแม่ยกหม้อแกง
ลงจากเตา มานีเห็นแกงมากเกือบเต็มหม้อจึงถามว่า

“แม่ทำอาหารใส่บาตรด้วยไช^{ไหน}คะ”

“จ๊ะ.....ระยะนี้มีพระและเณรมาบิณฑบาตผ่าน
หน้าบ้านเราหลายรูป”

“วันหลัง แม่ทำถ้วยเตี้ย⁺ใส่บาตรบ้างซีคะ มานีจะได้
กินถ้วยเตี้ยด้วย”

แม่รู้สึกขันคำพูดของมานีจึงหัวเราะ

แบบฝึก

1. ฝึกผันเทียบเสียงอักษรสูง กลาง และต่ำ

ตัวอย่าง

อักษรกลาง	ก	กั	กั	กึ	กึ
อักษรสูง	ข	ขุ	ขุ		
อักษรต่ำ	ค	คั	คั		
จัว - ถัว - ทัว				ปัว - ผัว - พัว	
บัว - ผัว - นัว				แกว่ง - แห้ง - แท่ง	

ต้อง - ห้อง - นื่อง	ก่อ - ถ่อ - ล่อ
ไต่ - ไช - ไฟ	กริ้ว - หิ้ว - นิ้ว
กั้น - ขั่น - คั่น	กาย - ขาย - คาย

2. ฝึกอ่านคำที่มีตัวสะกดในแม่เกย (ย สะกด) และแม่เกอว (ว สะกด)

กาย	พราย	แพรว	แวว
เปลว	เย้ย	ฝ้าย	หมาย
จ่าย	คาว	ตาย	อาย
แล้ว	โปรย	สร้อย	เขี้ยว

3. ฝึกอ่านคำที่ใช้ พ

ทัพพี	อาภัพ	ภาพ	เครพ
พัลวัน	พิศ	พิษ	ผลลัพ์

4. ฝึกอ่านคำที่ใช้ ฎ ต สะกด อ่านเหมือน ด สะกด (แม่กด)

หัตถา	ปรากฏการณ์

5. ฝึกอ่านคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกัน

ซีว	-	ซีวิต	
แก่	-	เด่า	- ชรา
ให้	-	อุทิศ	- บริจาค
มือ	-	กร	- หัตถ์
กู	-	ข้า	- ฉัน - ผม

นวนาง - นารี - มารศรี - กัลยา - ยาวมาลย์
 แว่วว็บ - แว่วไว - พรายแพรว

6. ฝึกอ่าน

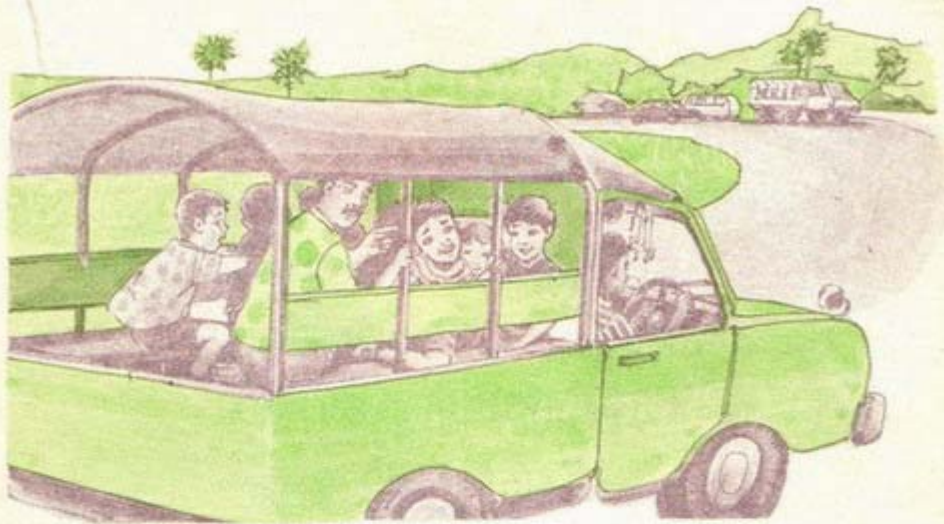
ทัฬหี	มณี	ชีวี	มีกลีบ
รีบเหาะ	เพาะถั่ว	กล้วยักษ์	ฝักมีด
คิดลัด	ผัดหน้า	ฟ้าผ่า	นางฟ้า
นารี	พัลวัล	กัลยา	มารศรี
ทัฬหีตักข้าว		สีขาวแว่วว็บ	
ผลลัพท์ถูกต้อง		สอດคล้องกันดี	
มีใจโหดเหี้ยม		เตรียมบิณฑบาต	
ฟ้าแลบบาดตา		ฟ้าผ่าน่ากลัว	

ฉันกลัวเสียงฟ้าร้องและฟ้าแลบมาก
 อย่าเยาะเย้ยเมื่อเพื่อนทำผิดพลาด
 น้องชายของฉันจะบวชเณร
 คำว่านวนาง ยาวมาลย์ กัลยา นารีและมารศรี หมายถึง
 ถึงผู้หญิง
 ลมพัดใบไม้กวัดแกว่งไปมา
 โลกเราหมุนอยู่ในจักรราศี
 เขาเป็นคนอาภัพที่ไม่มีใครช่วยเหลือสนับสนุน
 โจรฆ่าคนอย่างโหดเหี้ยม

บทที่ 17

เที่ยวชายทะเล

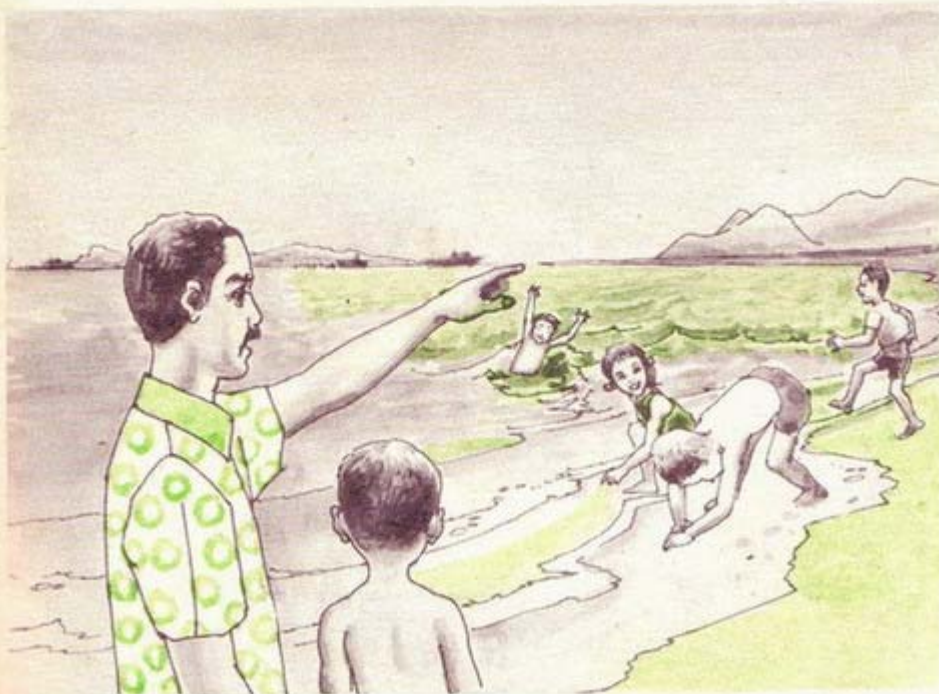
ผลิตผลจากไร่กำไรมาก
ลุงจึงอยากให้บำเหน็จกันถ้วนหน้า
จึงจัดสรรแบ่งกำไรในอัตรา
ต่างยินดีปรีดากันทุกคน
เงินยังเหลือลุงว่าพาหลานเที่ยว
ดูทะเลน้ำเขียวเล่นสักหน
คมนาคมดีมีรถยนต์
ทุกแห่งหนไปได้สบายกระไร
วีระว่าอยากพาเพื่อนไปด้วย
ลุงก็ช่วยรับรองดูแลให้
เพชร มานะ มานี และชูใจ
ปิติก็ได้ไปเที่ยวด้วยกัน
ป่าหาของฝากน้องให้พร้อมสรรพ
รถมารับเช้าวันเสาร์ไม่แปรผัน
ออกเล่นฉิวลิวสู่ที่หมายพลัน

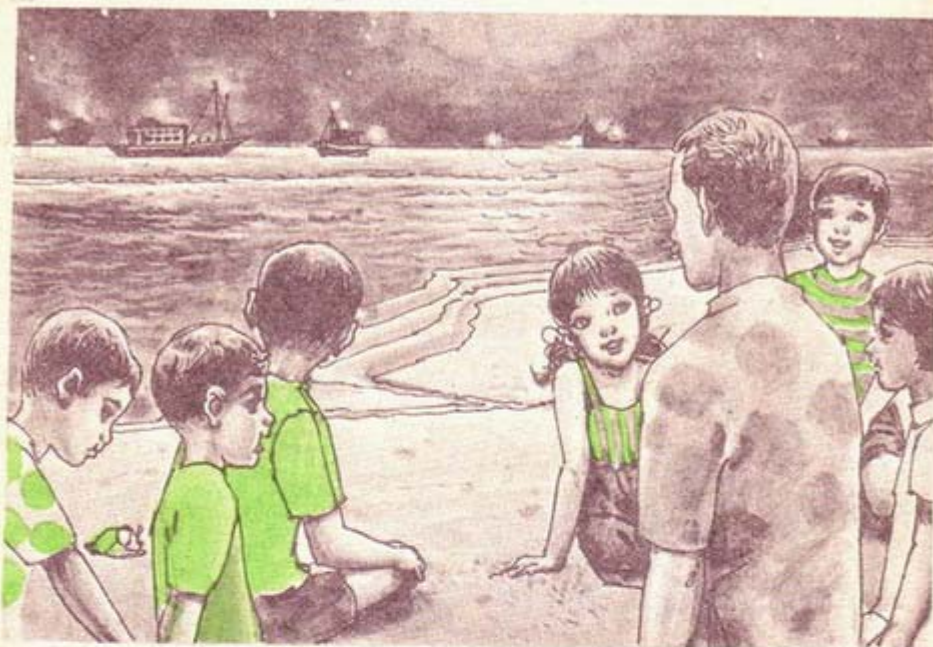

ต่างสุขสันต์ลงหลานสำราญใจ
ลงชี้ให้หลานดูแนวภูเขา
กันเขตเรากับพม่าเป็นทิวใหญ่
ยาวเป็นพีดสูงเด่นแลเห็นไกล
เกือบสุดใต้ของประเทศเขตพรมแดน
ถึงประจวบคีรีขันธ์ตะวันบ่าย
พบน้องชายป่าสะใภ้ใจดีแสน
ให้พักบ้านหลังใหญ่ไม่ขาดแคลน
อยู่สบายเหมือนแม่น้อยบ้านตน
เป็นหมู่บ้านเรียงรายริมชายหาด
ดูสะอาดเรียบร้อยทุกแห่งหน

เขาเลี้ยงชีพด้วยประมงกันทุกคน
 ไม่มีใครขัดสนเพราะหมั่นเพียร
 เด็กตื่นตื่นเห็นทะเลช่างกว้างใหญ่
 อ่าวโค้งไกลเห็นเรือเกลื่อนเหมือนภาพเขียน
 นกนางนวลโผบินบินวนเวียน
 บ้างหันเหียนเป็นหมู่อยู่แสนไกล
 ลุงพาหลานเดินเลียบเลาะริมหาด
 คลื่นซัดสาดกระเซ็นฟองละอองใส
 เก็บเปลือกหอยสีสวยฝากใครใคร
 บ้างวิ่งไล่ปูมลุ่มทับกัน
 เด็ก เด็ก ว่าน้ำทะเลสเค็มเหลือ
 ยิ่งกับเกลือเจือปนในน้ำนั้น
 ลุงจึงเล่านิทานดึกดำบรรพ์
 เทวดาสาปสรเค็มระคน
 มีภูเขาลายลูกคนถูกสาป
 เพราะใจบาปหยาบคายร้ายสับสน
 แบ่งดินแดนเป็นทวีปทั่วสากล
 ทั้งผู้คนผิวพรรณต่างกันไป
 แล้วลุงพาหลานลงอาบน้ำเล่น

ที่ว่ายน้ำไม่เป็นเล่นไกลไกล
บ้างดำผุดดำว่ายสบายใจ
เป็นครูใหญ่จึงกลับบ้านกินข้าวปลา
ได้ลิ้มลองของทะเล กุ้ง ปู หอย
แสนอร่อยรสเลิศเป็นหนักหนา
กินเสร็จช่วยเก็บกวาดสะอาดตา
แล้วลงนั่งสนทนาที่หาดทราย
แสงจันทร์ส่องส่องพื้นทะเลกว้าง
ดูเวียงว่างห่างไกลจนใจหาย

เรือหาปลาแลลียบอยู่เรียงราย
 มองคล้ายดวงประทีปประดับทะเล
 ลุงเล่าว่าเรือหาปลาเวลากลับ
 มากมายเหมือนกองทัพไช้แสรังเส
 ปลาติดโป๊ะ แห อวน เอามาเท
 เป็นสินค้าส่งเรขายทั่วไทย
 วันรุ่งขึ้นถึงเวลาจะลาจาก
 เจ้าของบ้านมีของฝากถุงใหญ่ใหญ่
 ทั้งปลาหมึก กุ้งแห้ง แบ่งให้ไป
 ลุงขอบใจชวนหลานกล่าวคำลา

แล้วขึ้นรถกลับถึงบ้านเวลาบ่าย
ลุงส่งหลานทุกรายแสนหรรษา
ทั้ง พ่อ แม่ ย่า ยาย ต่างปรีดา
ได้กุ้งปลาเป็นของฝากมากทุกคน
เด็ก เด็ก ต่างเล่าเรื่องไปเที่ยวเตร่
ชายทะเลแสนสุขทุกแห่งหน
ต่างขอบคุณน้ำใจลุงเหลือล้น
ขอให้ผลผลิตดีทุกปีเอย

แบบฝึก

1. ฝึกอ่านคำที่สะกดด้วย พ ป (ตัวสะกดในแม่กบไม่ตรงแม่)

ชีพ   ทัพ   สรรพ   ทรัพย์   ภาพ   บาป
 สาป   ประทีป   รูป   สรุป   ทวีป   ฐป

2. ฝึกอ่านคำที่มีตัว ร หัน

หรรษา   จัดสรร   สรรพ
 ดึกดำบรรพ์   ผิวพรรณ   สัปสรร

3. ฝึกอ่านคำที่ใช้ไม้ตรี (̣)

ไปิះ   ไติះ   ปีบ   จิះ   ตุกตา
 กระจิดาก   กระจิดัก   ร้องเจียก   น้ำมันก๊าด

4. ฝึกอ่าน

ผิวพรรณ	จัดสรร	แปรผัน
ขาดแคลน	ดินแดน	แสร้างเส
สุขสันต์	สอดคล้อง	แปลบปลาบ
พราวแพรว	โหดเหี้ยม	ขัดสน
แว่วไว	ไล่เลีย	อึมเิบ
เดิบโต	ยีนยัน	ชัดเจน
นัดหมาย	เพิ่มพูน	เพลิดเพลิน

เชื้อถือ	ยึดมั่น	สอบถาม
บาดแผล	ยากเข็ญ	เปลี่ยนแปลง
เกียจคร้าน	ฝึกฝน	ชื่นชม
เกี้ยวข้อง	แม่นยำ	กวดขัน
ร่าเริง	พักแรม	กว้างขวาง
ฟุ่มเฟือย	ไต่ถาม	ไกล่เกลี่ย

น้ำกระเซ็น	เป็นละออง
เจ้าของบ้าน	ผ่านพรมแดน
ขาดแคลนเงิน	เดินเที่ยวเตร่

ชาวประมงน้ำเค็มใช้อวนจับปลาในโป๊ะ
 ลมพัดน้ำทะเลเป็นคลื่นใหญ่ซัดชายฝั่งดังน้ำกลัว
 ลูกเรือได้รับเหรียญกล้าหาญเป็นบำเหน็จความชอบ
 ทะเลกว้างใหญ่ดูแว้งกว้างน้ำกลัว
 มนุษย์สมัยดึกดำบรรพ์ใช้หินทำอาวุธ

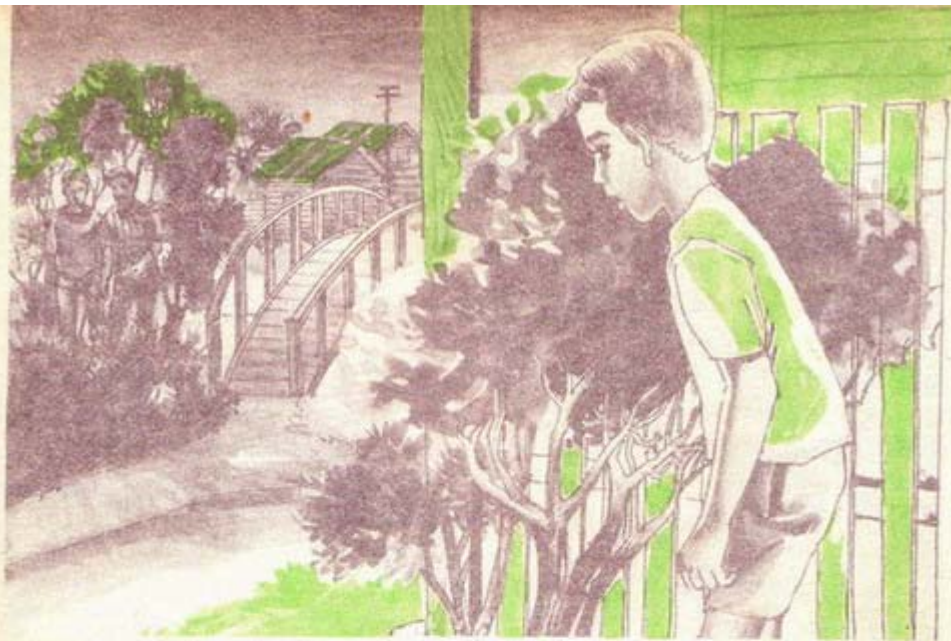
บทที่ 18

ผู้กล้าหาญ

เจ้าของร้านอาหารพอใจการทำงานของเพชร จึงมาตามให้ไปทำงานอีก และจะเพิ่มค่าจ้างให้เป็นครั้งละสิบบาท ลุงรู้จักมักคุ้นกับเจ้าของร้านดี และเห็นว่าเพชรอ่านหนังสือได้บ้างแล้ว สมควรจะไปทำงานหาเงินช่วยพ่อแม่บ้าง จึงอนุญาตให้ไปทำงานเฉพาะคืนวันจันทร์ วันพุธและวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 18.00 น. ถึง 21.00 น.

เพชรดีใจที่จะได้ไปหาเงินช่วยพ่อแม่อีกแรงหนึ่ง และเห็นว่าเวลาสามทุ่มยังไม่ตีกัก คงจะมีคนเดินผ่านไปมา พอจะเป็นเพื่อนร่วมเดินทางกลับบ้านได้ เพชรคิดว่าคงจะช่วยพ่อแม่หาเงินได้เฉลี่ยสัปดาห์ละสามสิบบาท ถ้าเขาเรียนหนังสือได้มากแล้ว จะขออนุญาตลงไปทั้งห้าคืน ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ และจะเรียนหนังสือเฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์ก็พอ

คืนหนึ่ง มีแขกมาอุดหนุนที่ร้านมากกว่าปกติ เจ้าของร้านจึงขอให้เพชรทำงานต่ออีกสักหนึ่งชั่วโมง จะให้ค่าแรง

เพิ่มอีกห้าบาท เพชรดีใจมากที่จะได้เงินถึงสิบห้าบาท เขาทำงานต่อจนเวลาประมาณ 22 น.เศษ จึงกลับบ้าน พอเดินพ้นตลาด เห็นบ้านเรือนส่วนใหญ่ปิดไฟนอนกันเงียบเพชรจึงเดินตัดไปทางด้านหลังที่ทำการไปรษณีย์ พอจะข้ามสะพาน เขามองเห็นชายสองคนยืนชุมนุมอยู่ใต้ซุ้มไม้ริมถนน ไฟฟ้าตามถนนมีแสงสลัว ๆ ทำให้มองเห็นหน้าชายสองคนนั้นไม่ถนัด เพชรใจหายคิดว่าขโมยมาดักปล้นเงิน จึงแอบดูอยู่ที่พุ่มไม้ข้างรั้ว ชายสองคนยืนซบซิบกันอยู่อย่างมีพิรุธ เพชรบึกใจว่าทั้งสองคนต้องเป็นคนร้ายแน่ เขายืนนิ่งไม่กล้ากระดุกกระดิก เพชรรีบกลัดกระดุมกระเป๋าสีเสื้อที่ใส่เงินและกุมไว้แน่น ใจนี้กลัวนาขอให้มีตำรวจหรือผู้คนเดินผ่านมา แต่ไม่มีใครเดินผ่านมาสักคนเดียว ทันใดนั้นเสียงระฆังที่

สถานีตำรวจบอกเวลา 23.00 น. ชายสองคนลอดรื้อเข้าไปในที่ทำการไปรษณีย์ คนหนึ่งหิ้วปืนเข้าไปด้วย เพชรมองเห็นคล้าย ๆ ปิ๊บน้ำมันก๊าด สักครูหนึ่งเขาได้ยินเสียงคนร้องอย่างเจ็บปวด เพชรไม่รอช้า รีบวิ่งไปที่สถานีตำรวจโดยเร็วแล้วเล่าเหตุการณ์ที่เขาได้พบให้ตำรวจฟัง ตำรวจสามนายจึงรีบรุดไปยังที่เกิดเหตุพร้อมกับเพชร

ตำรวจและเพชรเสียเวลาหลายนาทีกว่าจะไปถึงที่ทำการไปรษณีย์ เขาเข้าไปอย่างเงียบ ๆ พบคนงานที่เฝ้ายามถูกทำร้ายและถูกมัด มีสภาพน่าเวทนามาก และเห็นชายสองคนกำลังช่วยกันเทน้ำมันก๊าดตามพื้นกระดาน ตำรวจ

ทั้งสามนาย เข้าจับกุมได้ทันที ชายสองคนไม่มีโอกาสใช้อาวุธต่อสู้หรือขัดขืน เพราะประมาทและชะล่าใจว่าไม่มีใครเห็น

เพชรช่วยตำรวจแก้มัดคนงานซึ่งบาดเจ็บมากจนสลบ และนอนนิ่งราวกับศพ ตำรวจนายหนึ่งรีบนำคนเจ็บไปส่งโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชอย่างรีบด่วน ส่วนตำรวจอีกสองนายนำคนร้ายไปสอบสวนที่สถานีตำรวจ เขาให้เพชรไปด้วยเพื่อบันทึกคำให้การ และจดชื่อตำบลที่อยู่ไว้

คนร้ายทั้งสองคนตกเป็นผู้ต้องหาในข้อหาวางเพลิงสถานที่ราชการ ถือว่ามีความผิดขั้นร้ายแรง ทั้งสองคนพยายามแก้ตัว แต่ไม่รอดพ้นข้อหาเพราะมีพยานหลักฐานชัดเจน ตำรวจสงสัยว่าเขาอาจจะมีแผนการทำลายความมั่นคงของชาติในโอกาสต่อไปก็ได้ ก่อนที่คนร้ายทั้งสองจะเข้าห้องขัง เขามองเพชรอย่างพยายาบท และสาปแช่งเพชรต่าง ๆ นานา ตามนิสัยพาล แต่เพชรไม่รู้สึกรังเกียจ เขากลับภูมิใจที่มีโอกาสขัดขวางการกระทำของคนร้ายใจบาป ตำรวจยกย่องชมเชยเขามาก เพราะการกระทำของเขาเป็นการช่วยป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่บ้านเมือง แล้วตำรวจนายหนึ่งก็พาเขาไปส่งถึงบ้าน

พ่อแม่ของเพชรพร้อมด้วยลุงและวีระ ยังนั่งคอยเพชร
อยู่อย่างเป็นห่วง ต่างภาวนาให้เพชรกลับถึงบ้านอย่างปลอดภัย
พ่อตำรวจและเพชรไปถึง ทุกคนตกใจคิดว่า มีเรื่องร้าย
เกิดขึ้นแก่เพชร ตำรวจเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ฟังและ
ชมเชยเพชรว่าเป็นคนกล้าหาญทำประโยชน์ให้แก่ทางราชการ
โดยเป็นหูเป็นตาให้เจ้าหน้าที่ ทุกคนดีใจและภูมิใจในตัวเพชร
มาก

รุ่งขึ้นนายอำเภอ และสารวัตรใหญ่หัวหน้าสถานีตำรวจ
พร้อมกับนักข่าวหนังสือพิมพ์มาหาเพชร เพื่อมอบเงินรางวัล
จำนวนสองพันบาทพร้อมทั้งให้โอวาทว่า ให้รักษาความดี

ไว้ตลอดไป และทางอำเภอจะรายงานให้ทางราชการประกาศ
คุณงามความดีของเพชรต่อไปด้วย นักข่าวหนังสือพิมพ์ถือ
กล้องเข้ามาถ่ายภาพเพชรและครอบครัวของเขา เพื่อลงข่าว
ในหนังสือพิมพ์ให้รู้ทั่วกัน

นายอำเภอทราบว่าเป็นผู้อุปการะครอบครัวของเพชร
ก็บอกให้พ่อแม่ตั้งใจทำงานอยู่กับลุงและเลี้ยงลูกทุกคนให้
เป็นคนดีอย่างเพชร เมื่อทราบว่าเพชรและน้อง ๆ ไม่ได้เรียน
หนังสือ จึงแนะนำให้ไปเข้าโรงเรียนโดยเร็ว เพชรและ
น้อง ๆ จะได้เรียนหนังสือมีวิชาความรู้ เพื่อไปประกอบ
อาชีพต่อไปในอนาคต หากขาดเหลือสิ่งใดก็จะหาทางช่วยเหลือ
ทั้งสองฝ่ายเมื่อก้มลงกราบ ดีใจจนน้ำตาไหล ทุกคนพลอย
ดีใจและปลื้มใจไปกับเพชรด้วย

แบบฝึก

1. ฝึกอ่านคำที่ใช้ "

ปีบ   เจียก   โปะ   โต๊ะ   น้ำมันก๊าด

2. ฝึกอ่านคำที่มีตัว ท ธ พ ป สะกด

ประมาท   เวทนา   พยาบาท

แพทย์	อาวุธ	พิรุณ
สภาพ	ทัพ	สรรพ
ภาพ	รูป	รูป
ทวีป	ประทีป	สัปดาห์

3. ฝึกอ่านคำที่ใช้อักษรย่อ

น.	อ่านว่า	นาฬิกา
ด.ช.	"	เด็กชาย
ด.ญ.	"	เด็กหญิง
ร.ร.	"	โรงเรียน
พ.ศ.	"	พุทธศักราช
ม.	"	เมตร
กม.	"	กิโลเมตร
กก.	"	กิโลกรัม

4. ฝึกอ่าน

มีพิรุณ	หยุดแก้ตัว	แสงสลับ
กลัวคนร้าย	หลายนาฬิกา	มีกระดุม
ซุ่มประตู	ซุ่มดูเขา	เข้าขัดขวาง
วางแผนการ	อ่านบันทึก	นึกชมเชย

ไม่เคยประมาท	ใช้น้ำมันก๊าด	บังอาจวางเพลิง
เป็นหูเป็นตา	ไปมาหาสู่	รู้จักมักคุ้น
คุณงามความดี	ยังมีศรีสุข	กระดุกกระดิก

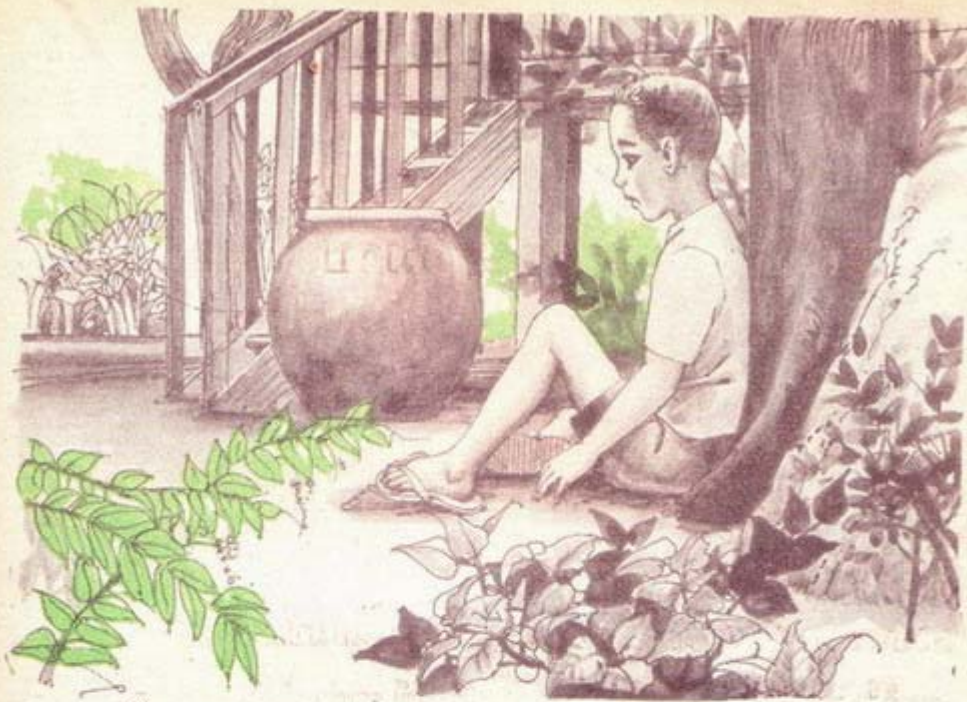
แม่ให้ฉันเฝ้าบ้านเป็นหูเป็นตาแทนแม่
 พ่อรู้จักมักคุ้นกับคนในหมู่บ้านดี
 ผู้ที่มีคุณงามความดีสมควรที่จะได้รับการชมเชย
 พระจันทร์ส่องแสงสลัว ๆ เพราะเมฆบัง
สารวัตรใหญ่เป็นหัวหน้าสถานีตำรวจประจำอำเภอ
 เราไม่ทำร้ายตอบใครเพราะเราไม่พยาบาท

เก็บหอมรอมริบ

ชื่อเสียงของเพชร เรื่องช่วยทางราชการจับผู้ร้ายได้ เลื่องลือไปไกล ใครรู้เรื่องก็ชื่นชมยินดีและอยากรู้จักเพชร จึง มาที่ร้านขายอาหารทุกวันจันทร์ วันพุธและวันศุกร์ ทำให้อาหาร ขายดียิ่งขึ้น เจ้าของร้านจึงเพิ่มค่าแรงให้เพชรอีกเป็นครั้ง ละยี่สิบบาท ถึงแม้ว่าใคร ๆ จะพากันนิยมชมชอบเพชร แต่ เขาก็ไม่ลืมตัว เคยทำงานขยันขันแข็งอย่างไร ก็ทำอยู่อย่าง นั้นตลอดมา

นายอำเภอแจ้งให้ลุงทราบ ว่า ทางโรงเรียนจะรับเพชร เข้าเรียนปีหน้า แต่จะทดสอบพื้นฐานความรู้ของเพชรดูก่อน ว่าควรเรียนอยู่ชั้นใด เพราะได้ทราบว่า เพชรอ่านเขียนและ ทำเลขได้มากแล้ว เพชรดีใจมาก เขาเร่งวันเร่งคืนให้ถึงปี หน้าเร็ว ๆ

มานะ ปิติ มานี และชูใจ ตลอดจนเพื่อน ๆ ทุกคน ดีใจมากที่เพชรได้รับเกียรติจากทางราชการเป็นบำเหน็จความ ดีของเขา และยิ่งไปกว่านั้น เพชรจะได้เรียนหนังสือที่โรงเรียน เดียวกับพวกเขาด้วย

ตั้งแต่ปีติรู้ข่าวเกี่ยวกับเพชร ทุกเย็นเลิกเรียนแล้ว เขามักจะไปนั่งใต้ต้นพิกุลข้างจอมปลวกในสวนหลังบ้าน ตาเหม่อลอย เฝาคิดแต่เรื่องของเพชร เขาลำดับเรื่องราวนับตั้งแต่ลุงของวีระรับเพชรเข้ามาเป็นสมาชิกของครอบครัว วีระช่วยสอนหนังสือให้ เพชรชวนขายหางานทำจนกระทั่งได้รับการยกย่องว่า เป็นเยาวชนตัวอย่างที่ช่วยเหลือตำรวจจับผู้ร้ายได้ และในที่สุดเขาก็จะได้เข้าโรงเรียน ใคร ๆ พากันนิยมชมชอบเพชร แม้แต่ผู้ใหญ่ก็ชอบอ้างเพชรเป็นตัวอย่างของเยาวชนที่ดี

เรื่องของเพชรมีอิทธิพลเหนือจิตใจของเขามาก ทำให้เขาคิดถึงตัวเองว่า ตัวเองก็โตมากแล้ว แต่ยายมักจะตำหนิ

ติเตียนเสมอว่า เป็นคนเกียจคร้าน นอนตื่นสาย การงาน
ถ้าไม่เตือนก็ไม่ทำ ชอบแต่สนุกสนานเฮฮาและตลกคะนอง
ไม่เป็นเรื่อง ไม่รู้จักช่วยตัวเอง บางครั้งก็เป็นคนพาล ผิด
กับคนอื่นที่อยู่ในวัยเดียวกัน พ่อแม่เคยเตือนให้เขาประพฤติ
ตนเป็นคนดี และให้ขยันเอาการเอางาน จะได้เป็นศรีแก่
วงศ์วาน

ปิติยั้งคิดพิจารณา ก็ยิ่งเห็นว่า ตนมีข้อบกพร่องอยู่หลาย
ประการ เรียนหนังสือก็ไม่เก่ง และขี้เกียจทำการบ้าน จึง
มักถูกครูดุและถูกทำโทษเสมอ ยังไม่มีใครชมเชยว่าเขาทำ
อะไรดีเลยสักครั้งเดียว เขาตัดสินใจแน่วแน่ว่า จะปรับปรุง
ตัวเอง ให้เป็นคนดีตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป เมื่อคิดได้เช่นนั้น
เขารู้สึกปลอดโปร่งใจจึงกลับบ้าน เมื่อมาถึงบ้าน เห็นยาย
กำลังกวาดหยากไย่ตามเพดานและข้างฝา ปิติรีบช่วยกวาด
พื้นอย่างขะมักเขม้น จนยายรู้สึกประหลาดใจ

ตอนสายวันเสาร์ ขณะที่ปิติกำลังล้างคอกหมูอย่าง
ขะมักเขม้นเพื่อชำระสิ่งโสโครกออกให้สะอาด เขาได้ยินเสียง
กระดิ่งรถจักรยานดังกริ่ง ๆ จึงเงยหน้าดูที่ประตูรั้วหน้า
บ้าน เขาแทบจะไม่เชื่อสายตาตัวเอง ที่เห็นวีระจูงจักรยาน
สีแดงใหม่เอี่ยม มีป้ายทะเบียนรถเรียบร้อย เพชรเดินตาม,
มาด้วย จึงรีบวิ่งไปดู

“โอ้โฮ ! วีระไปได้รถจักรยานมาจากไหน สวยจัง”
 ปิติร้องถาม วีระหัวเราะชอบใจ

“ฉันเก็บเงินค่าขนมและเงินที่ลุงให้ รวบรวมไว้ซื้อรถ
 ได้” วีระตอบ ปิติเข้าไปลูบคลำรถจักรยานและตีดกระดิ่ง
 เล่นอย่างพอใจ

“ฉันได้ยินเธอพูดตั้งแต่ปีกลายว่า อยากได้จักรยานสัก
 คัน เธอก็ทำสำเร็จตามที่ได้มุ่งหวังไว้ เธอเป็นคนมีความ
 พยายามและตั้งใจจริง ฉันจะเอาอย่างเธอ” ปิติพูด

พอติยายถือกระดิ่งใส่พริกเดินลงบันไดมา วีระกับเพชร
 ก็ทำความเคารพ พอยายรู้เรื่องราววีระเก็บหอมรอมริบ จน
 มีเงินซื้อรถจักรยานได้ ก็ชมเชย และบอกให้ปิติเอาอย่าง

“ผมคิดอยู่แล้วว่า จะเลี้ยงปลานิลขาย เอากำไรไปฝากธนาคาร เพื่อให้ได้ดอกเบี้ย พอมีเงินมาก ๆ ผมจะซื้อลูกม้าสักตัวหนึ่ง เลี้ยงให้มันโต จะได้ขี่ไปช่วยพ่อทำนาแทนเจ้าแก่” ปิติพูด ทุกคนพากันหัวเราะ

ยายหันไปชมเพชรว่ากล้าหาญและฉลาดเหมือนพลายชุมพล พวกเด็ก ๆ สงสัยว่าพลายชุมพลเป็นใคร ยายบอกว่าให้ยายเลือกพริกเน่า ๆ ทั้งและตากให้เสร็จเสียก่อน แล้วจะมาเล่าให้ฟัง วีระจึงบอกว่า เขาจะขี่จักรยานไปตามมานะมาฟังด้วย ปิติกำชับว่าขี่ไปได้ ๆ เพราะทางขรุขระต้องระวัง ตะปุมจะตำยาริ้ว ส่วนปิติกับเพชรรีบขี่จักรยานอาสาช่วยยายเลือกพริกเน่าออกจากกระด้ง ยายสอนให้หยิบที่ขั้วพริก ไม่ให้เด็ดขั้วออก และอย่าเอามือที่จับพริกไปขยี้ตา เพราะจะทำให้แสบตา ถ้าทำเสร็จแล้วให้ล้างมือฟอกสบู่ให้สะอาดด้วย

ระหว่างที่นั่งเลือกพริก ยายพูดว่า “ยายได้ข่าวว่า คนงานที่เฝ้าเวรยามในคืนที่คนร้ายจะเผาที่ทำการไปรษณีย์ ออกมาจากโรงพยาบาล และกลายเป็นคนพิการไปเสียแล้ว”

“ที่แรกผมตกตะลึงคิดว่า เขาตายแล้วเสียอีก เพราะเห็นเลือดอาบไปทั้งตัว ดูน่าหวาดเสียว ตำรวจบอกว่า

อาการสาหัสมาก เพราะคนร้ายตั้งใจจะสังหารให้ตาย และ
หมอก็ไม่รับรองว่าจะมีชีวิตรอดหรือไม่” เพชรพูด

“ตอนนั้นเธอไม่กลัวคนร้ายหรือเพชร” ปิติถาม

“กลัวเหมือนกัน แต่วีระเคยบอกฉันว่า คุณพระคุ้ม
ครองคนทำความดีเสมอ และจะบันดาลให้ทำความดีสำเร็จ
ฉันจึงไม่กลัว” เพชรตอบ

แบบฝึก

1. ฝึกผันอักษรกลาง อักษรสูง อักษรต่ำ

อักษรกลาง คือ ก จ ฎ ฏ ด ต บ ป อ

ผสมกับสระเสียงยาวในแม่ ก. กา และคำที่สะกดในแม่กง กน กม

เกย เกอว จะผันได้ด้วย ' ๖ ๗ ๘

ฝึกผัน ตัว ฐ เอี่ยม เดียว แก้ว

อ่าน โปร่ง แจ้ง กล้อง ดาย

อักษรสูง คือ ข ฃ ฉ ฐ ถ ผ ฝ ศ ษ ส ห

ผสมกับสระเสียงยาวในแม่ ก.กา และคำที่สะกดในแม่ กง กน กม

เกย เกอว จะผันได้ด้วย ' ๖

ฝึกผัน   สาย   ชัน   ชั่ว   เฉลี่ย   หม่อ   ขาว
                  ห้อง   เสือ   แพน   เกื่อน   เฝ้า   หาม
 อักษรคำ กือ ค ค ฅ ง ช ช ฌ ญ ฑ ฒ ณ ท ธ น
                  พ ฟ ภ ม ย ร ล ว พ ฮ ผสมกับสระเสียง
 ขาวในแม่ ก.กา และคำที่สะกดในแม่ กง กน กม เกย
 เกอว จะผันได้ด้วย ' ๖

ฝึกผัน   เน้า   วาน   ช้า   รอย   พร่อง
                  ชุ่ม   มั่น   ลีว   ลืม   คลื่น

2. ฝึกอ่านคำที่ใช้ ล ร สะกด อ่านเหมือน น สะกด

ปลานิล	อิทธิพล	บันดาล
รัชกาล	พยาบาล	กัลยา
พิการ	มโหฬาร	ลำธาร
อาการ	ประยูร	เวร
บริการ	สมควร	อาหาร
ผล	กร	จราจร

3. ฝึกอ่านคำ

ธนบัตร	คมนาคม	บิณฑบาต
ธรรมชาติ	อภัยคัย	ผลิตผล
ปรากฏการณ์	เยาวมัลย์	อนุโมทนา

4. ฝึกอ่าน

ตำหนิ	ติเตียน	เปลี่ยนวัย
ใช้สายตา	นำทดสอบ	ชอบชวนขวย
ขายกระดิ่ง	ทิ้งกระดิ่ง	ลงนั่งเหม่อ
เจอต้นหว้า	เงยหน้าดู	ตะปุดำ
คลำดูแผล	แลตะลึง	จึงลืมตัว
กลัวบกพร่อง	ต้องสำเร็จ	เซ็ดเพดาน
พื้นฐานที่ดี	มีแต่หยากไย่	ไม่ใช่อิทธิพล

ทุกคนขมีขมัน	ช่วยกันขันแข็ง
ที่แจ้งปลอดโปร่ง	จงเอางานเอาการ
คิดอ่านเก็บหอมรอมริบ	รีบเร่งวันเร่งคืน
คนอื่นนิยมชมชอบ	ถึงแม้ว่าจะตอบไม่ได้

รัฐบาลมุ่งหวังจะให้เยาวชนรู้จักหน้าที่ของตน
 ฉันทกับเพื่อน ๆ ชอบไปเล่นดีดลูกหินข้างจอมปลวก
 คนที่อยู่ในวงศ์วานเดียวกันเป็นญาติพี่น้องกัน
 ลุงของวีระเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

พลายชุมพลปราบจระเข้

ปิติ เพชร และยายเลือกพริกออกตากเสร็จ พอดีวีระมานะ มานี ชูใจ ดวงแก้วและสมคิดก็มาถึง ทุกคนทำความเคารพยาย มานีบอกอย่างดีใจว่า นกแก้วกลับมาแล้ว มันพาคุ่มของมันมาด้วย ทุกคนต่างดีใจกับมานี

“มากันเยอะแยะดีจริง เตี้ยวกกลางวันยายจะผัดหมี่ให้กิน” ยายพูดแล้วก็พาเด็ก ๆ ไปนั่งไต้ต้นมะเฟืองที่กำลังออกดอกสะพรั่ง แผ่กิ่งก้านสาขาออกไปให้เงาร่มรื่นเย็นสบาย และเป็นจุดศูนย์กลาง สามารถมองเห็นบริเวณบ้านได้ทั่ว

สมคิดพูดว่า “ฉันเดินออกมาเจอวีระ เลยโชคดีจะได้ฟังยายเล่าเรื่องพลายชุมพล และจะได้กินหมี่ผัดอร่อยของยายด้วย”

“พวกเรอนั่งซ้อนท้ายจักรยานของวีระมาทั้งหมดนี่หรือ” ปิติสงสัย

“นั่งซ้อนท้ายกันไม่ได้ ผิดกฎจราจร เตี้ยวตำรวจับพวกเราพากันเดินมา” วีระตอบ

“อย่ามัวพูดกันอยู่เลย ฉันอยากฟังเรื่องพลายชุมพล”
 มาที่นี่พูด แล้วเข้าไปบรรยายให้รับเล่าเรื่องพลายชุมพล
 ให้ฟัง ยายจึงเล่าว่า พลายชุมพลเป็นบุตรขุนแผน กับ
 นางแก้วกิริยา ขุนแผนเป็นทหารของพระเจ้าแผ่นดิน สมัย
 กรุงศรีอยุธยา ขณะที่ขุนแผนกำลังจะยกทัพไปรบข้าศึกนั้น
 นางแก้วกิริยาก็คลอดพลายชุมพลพอดี มีคำกลอนกล่าวไว้ว่า

ประจวบฤกษ์ดีกักริชาทัพ   ต้องดำรับว่าประเสริฐเลิศหลาย
 ทองประศรีอุ้มแอบไว้แนบกาย   ให้ชื่อพลายชุมพลรณรงค์

นางทองประศรีผู้เป็นย่าขอพลายชุมพลมาเลี้ยงไว้ และ
 อยู่กับพี่ชายของพลายชุมพล ชื่อพระไวย พระไวยมีภรรยา

สองคนคือนางศรีมาลาและนางสร้อยฟ้า ทั้งสองทะเลาะวิวาทกันเสมอเพราะอิจฉาริษยา กัน นางสร้อยฟ้าให้เถรवादทำเวทมนตร์คาถาให้สามีรักตนแต่ผู้เดียว พระไวยและนางทองประศรีหลงใหลนางสร้อยฟ้ามาก พลายชุมพลสงสารนางศรีมาลา จะวิงวอนพี่ชายและย่าอย่างไรก็ไม่สำเร็จ เพราะอำนาจเวทมนตร์คาถาทำให้พี่ชายและย่าเข้าใจผิด พลายชุมพลเห็นว่าตนยังเล็กอยู่ อายุเพียงเจ็ดปี ไม่สามารถช่วยอะไรได้ พลายชุมพลจึงลอบหนีไปบอกขุนแผนที่กาญจนบุรีให้มาช่วย คำกลอนตอนนี้กล่าวว่า

กระหมวดจุกผูกผ้าประเจียดรัด คาดเข็มขัดผูกเครื่องดูเข้มแข็ง
ถือกริชน้อยค่อยย่องไม่เหยียบแรง แอบแฝงย่องออกมานอกชาน

แม้ว่าพลายชุมพลยังเล็ก ก็กล้าหาญและอดทน เขา
เดินทางไปคนเดียวในป่าดงดิบ เป็นระยะทางไกล และ
นำกลั้วมากจึงถึงบ้านบิดาและมารดา มีกุมารทองไปเป็นเพื่อน

เมื่อบอกบิดามารดาให้หาทางช่วยนางศรีมาลาแล้ว พลาย
ชุมพลก็เดินทางไปหาตาและยายที่สุโขทัย ตาและยายปรึกษา
หารือกันแล้วจึงให้พลายชุมพลเรียนหนังสือและเรียนเวทมนตร์
คาถาต่าง ๆ จนเก่งกล้าสามารถ พลายชุมพลจึงกลับไปช่วย
บิดาทำลายเวทมนตร์ และพิสูจน์ว่านางสร้อยฟ้าเป็นฝ่าย
ผิด เถรวาดโกรธแค้นและพยายามทรมานพลายชุมพลมาก จึง
แปลงตัวเป็นจระเข้ มาอาละวาดกัดผู้คนแล้วลอยตามน้ำมา
เพื่อแก้แค้น เมื่อพบพลายชุมพลก็จะสังหารเสีย พระเจ้า
แผ่นดินจึงตรัสสั่งให้พลายชุมพลไปดูเหตุการณ์ ค้างลอน
มีว่า

ชุมพลรับโองการคลานถอยหลัง	รีบออกจากวังหาข้าไม้
มาถึงตำหนักแพแลลงไป	เห็นจระเข้โตใหญ่มีมา
ฟูฟ่องล่องลอยอยู่หลังน้ำ	ทำที่อาการเห็นหาญกล้า
เจ้าพลายเพ่งพินิจพิจารณา	เห็นผิดเพศกุ่มภาตามธรรมเนียม
เหมือนชาติไก่อักับงูตื้นเห็น	เป็นจระเข้วิชากรจึงหาญเทียม
เข้าใจว่าใครไม่รู้เทียม	ที่เลี่ยมมาจะเล่นอยุธยา

พลายชุมพลกลับไปทูลให้พระเจ้าแผ่นดินทรงทราบ
ว่า คนมีเวทมนตร์แปลงเป็นจระเข้มาลองดี เขาขออาสา
จับตัวมาถวาย พระเจ้าแผ่นดินทรงอนุญาต พลายชุมพล
จึงลงไปปราบจระเข้ คำกลอนกล่าววว่า

ครานั้นชุมพลคนกล้า
ผูกเหนื่อน้ำมันจะทำอันตราย
จึงเสกด้วยสายสิญจน์เข้าสามเส้น
มีดหมอเหน็บมันกับกายา

เห็นกุ่มภาศุดขึ้นดั่งใจหมาย
อ้ายแสนร้ายนี้มันรู้ว่ากูมา
ชะมักเขม้นพันมือไว้คอยท่า
ถือชนักดั่งท่าจะชิงชัย

ในที่สุดพलयชุมพลก็ปราบจระเข้แปลง และจับมาถวายพระเจ้าแผ่นดินได้ เขาพิสูจน์ให้เห็นว่า เถรวาดแปลงตัวมา พलयชุมพลได้รับบำเหน็จรางวัลเป็นอันมาก และมีชื่อเสียงโด่งดังเลื่องลือไปทั่ว พวกศัตรูได้ยินชื่อก็ขยาดเกรงกลัว

“ยายว่าเพชรกล้าหาญและฉลาดเหมือนพलयชุมพล รู้ว่าสิ่งใดเกินความสามารถของตัวเอง ก็รู้จักบอกให้ผู้ใหญ่ช่วย และรู้จักพิจารณาว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดควรทำ” ยายพูด “ตอนนี้คุณครูก็ชมปีติบ่อย ๆ ว่าเป็นคนกล้าหาญและฉลาด รู้จักคิด” มานีบอก ชูใจพูดเสริมว่า “ปีติเรียนหนังสือดีขึ้น ด้วยค่ะ เขาได้คะแนนดีขึ้นกว่าเดิมตั้งเยอะ” ยายหันไปยิ้มกับปีติ แล้วว่า “เขาช่วยยายทำงานโดยไม่ต้องเตือนด้วย ถ้าเขาดีขึ้นเช่นนี้ยายก็ดีใจ ยายภูมิใจในตัวเขาที่รู้จักปรับปรุงตนเอง ช่วยตัวเองและช่วยผู้อื่นได้ ยายคิดว่าปีติคงดีขึ้นเรื่อย ๆ ไซ้ไหมปีติ”

“ครับยาย” ปีติตอบ “ผมจะเป็นคนดี ปีหน้าผมก็จะขึ้นชั้น ป. สี่ แล้ว” ทุกคนพากันยิ้มอย่างมีความสุข

แบบฝึก

1. ฝึกอ่านคำที่มีตัวสะกด แม่กง กน กม กก กด กบ เกย และ เกอว

ลุง รุ่น รุม ลูก รุด ชุบ ลุย
 เรื่อง เลื่อน เหลื่อม เลือก เลือด เกือบ เหนื่อย
 เสียง เปลี่ยน เสียม เรียก เกลียด เปรียบ เปลี่ยว
 โปร่ง โหร โถม โชค โกรธ โลก ไร
 เล้ง เป็น เค็ม เล็ก เบ็ด เก็บ เร็ว

2. ฝึกอ่านอักษรนำ

อักษรสูงนำอักษรต่ำ ง น ม ญ ย ร ล ว
 อ่านเสียงเปลี่ยนไปคล้ายตัวนำ และผันเหมือนตัวนำ

ฝึกอ่าน

เหงา ขยาย ส้มคร ถนน ผลิต ฝรั่ง ใหญ่
 จวัดเจเวียน

อักษรกลางนำอักษรต่ำ ง น ม ญ ย ร ล ว
 อ่านเสียงเปลี่ยนไปคล้ายตัวนำ และผันเหมือนตัวนำ

ฝึกอ่าน

อย่า อยู่ อย่าง อยาก อร่อย องุ่น
 ตลาด ตลก จมูก พรอท

3. ฝึกอ่านคำที่มีตัวการันต์ (ไม่ออกเสียงตัวการันต์)
พิสูจน์ สายสิญจน์ เวทมนตร์ รณรงค์
4. อ่านและจำเป็นคำ (ดูคำอ่านในประมวลคำท้ายหนังสือ)
จรรยา จระเข้ บริเวณ สายสิญจน์
5. การใช้อักษรย่อ คำบางคำเขียนเป็นอักษรย่อได้ แต่เวลาอ่านให้อ่านเต็มคำ

น.	อ่านว่า	นาฬิกา
ป.	"	ประถมศึกษา
ชม.	"	ชั่วโมง
ม.ค.	"	มกราคม
ก.พ.	"	กุมภาพันธ์
มี.ค.	"	มีนาคม
เม.ย.	"	เมษายน
พ.ค.	"	พฤษภาคม
มิ.ย.	"	มิถุนายน
ก.ค.	"	กรกฎาคม
ส.ค.	"	สิงหาคม
ก.ย.	"	กันยายน
ต.ค.	"	ตุลาคม
พ.ย.	"	พฤศจิกายน
ธ.ค.	"	ธันวาคม

6. ฝึกอ่าน

ขอวิงวอน	ตอนรณรงค์	จงเข้มแข็ง
แรงริษยา	ท่อนคาถา	สาขาใหญ่
ในดงดิบ	หยาบชนัก	ในตำหนัก

พิสูจน์ความจริง	สู้รบชิงชัย
อย่าไปอาละวาด	ถ้าขาดต้องถอย
นั่งคอยที่ร่มรื่น	คนอื่นจะอิจฉา
ใช้คาถาเวทมนตร์	ต้นไม้ใหญ่มีหมา
จงรักษารธรรมเนียม	เตรียมเสกจ่ายสายสิญจน์

การปฏิบัติตามกฎจรรยาทำให้ปลอดภัย

เราพิสูจน์ได้หลายครั้งหลายคราว่าเขาคิดอิจฉาริษยา

คนใจโหดเหี้ยมชอบทะเลาะวิวาทและคอยแก้แค้นอยู่เสมอ

พอได้ฤกษ์ดีขึ้นปีใหม่ขออวยชัยให้สุขและสมหวัง

คำประพันธ์ในหนังสือเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. บทที่ 12 จากคำประพันธ์ ของเก่า
2. บทที่ 16 จากเรื่องรามเกียรติ์ ของรัชกาลที่ 1
3. บทที่ 20 จากเรื่องขุนช้างขุนแผน

ประมวลคำใหม่

บทที่ 11 - 20

กฎเกณฑ์ (กค - เกน)	ข้อกำหนด
กฎจราจร (กค - จะ - รา - จอน)	ข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนน
กฎิน (กะ - ถิน)	ผ้าที่ถวายพระ
กตเวที (กะ - ตะ - เว - ทิ)	ตอบแทนบุญคุณของผู้อื่น
กตัญญู (กะ - ถัน - ยู)	รู้สึกในบุญคุณของผู้อื่น
กร (กอน)	มือ
กรรมสิทธิ์ (กำ - มะ - สิค)	เป็นเจ้าของ
กรอบ	ไม่เหนียว เปราะ
กระอ่าง	ชักเจน
กระโจน	กระโศก
กระชั้น	ใกล้เข้ามา
กระเซ็น	น้ำกระเด็นเป็นฝอย ๆ
กระด้าง	ภาชนะสาน รูปแบน ขอบกลม ใช้ฝักข้าว
กระดิก	สั่น ไหว
กระดุกกระดิก	กระดิกไปกระดิกมา ไหวไปไหวมา
กระดุม	ลูกดุม เครื่องกลัดเสื้อผ้าไม่ให้แยกออกจากกัน ทำเป็นเม็ค
กระแต	สัตว์สี่เท้าคล้ายกระรอก มีฟันแทะ
กระทำ	ทำ สร้างขึ้น
กระไร	อะไร อย่างไร
กระวีกระวาด	ควั่น รีดแรง
กระหมวด	บิดม้วนให้เป็นปม

กระทืบ	เสียงการาม (พจนานุกรมเป็นกระทืบ)
กระทัดกระหอบ	รีบร้อนจนเหนื่อยหอบ
กริช (กริก)	มีคตองคม รูปคค ปลายแหลม
กริ้ว	โกรธ
กรีธา (กริ - ทา)	เคลื่อน ยก เค็นเป็นหมู่
กรุงเทพ ฯ (กรุง - เทบ - มะ - หา - นะ - คอน)	ชื่อเมืองหลวงของประเทศไทย
กล (กน)	ชั้นเชิง อุบาย วิธี
กล้วยน้ำว้า	กล้วยชนิดหนึ่ง
กลอก	เคลื่อนไหวไปมา ไม่คงที่ กลิ้ง
กล้อง	เครื่องมือสำหรับถ่ายรูป
กลางค้ำกลางคัน	ส่วนของวันที่มีค คือ ตั้งแต่คำถึงย่ำรุ่ง
กลีบ	ลักษณะที่ซ้อนกันเป็นชั้น ๆ
กวด	ไล่คิก ๆ ไป
ก้วยเตี่ยว	ของกินชนิดหนึ่ง ทำค้วยแบ่งข้าวเจ้าเป็นเส้น ๆ
กวัดแกว่ง	ไกวไปมา ไม่อยู่ที่
ก่อสร้าง (ก่อ - สร้าง)	สร้าง ปลุก ตั้งขึ้น
กองทัพ (กอง - ทับ)	กองทหาร
กะทิ	น้ำที่คั้นออกจากเยื่อมะพร้าว
กัลยา (กัณ - ละ - ยา)	นางงาม
กายสิทธิ์ (กาย - ยะ - ลิก)	มีฤทธิ์
กายา	ตัว ร่างกาย
กำ	เข้ม จัก
กำเนิด	เกิด
กำไร	ผลที่ได้มากกว่าต้นทุน

กึกก้อง

กฤ (กุก หรือ กุก - คิ)

กุม

กุมภา

กู

เก็บหอมรอมริบ

เกียจคร้าน (เกียก - คร้าน)

เกียรติ (เกียก)

เกี่ยวข้อง

แก้แค้น

แก้ตัว

แกม

แก้ง

โง

ขบขัน

ข่มใจ

ขมิขม้น (ชะ - หมี่ - ชะ - หมั่น)

ขยันขันแข็ง (ชะ - หยั่น - ขัน - แข็ง)

ขยาด (ชะ - หยาด)

ขี้ (ชะ - ยี่)

ขลาด

ขวนขวาย

ข้อหา

ขัดขวาง

ขัดขึ้น

ขัดสน

กั๊กมาก

ที่อยู่ของพระภิกษุและฤๅษี

จับ ถือ

จระเข้

คำแทนชื่อผู้พูด (เป็นคำไม่สุภาพ)

รู้จักประหยัค

ไม่ขยัน ไม่ชอบทำงาน

คำสรรเสริญ

ติดต่อกัน

ทำตอบแทนให้หายแค้น

พยายามพูดให้พ้นผิด

ปน

ไม่ทำจริง

ไม่ตรง หลอกหลวง

นำหัวเราะ ชวนให้หัวเราะ

ห้ามใจไว้

ทันที รวดเร็ว

เอาการเอางาน ไม่เกียจคร้าน

กลัว

ดู

กลัว ไม่กล้า

พยายาม

กล่าวโทษ ฟ้อง

ไม่สะดวก ติดขัด

ไม่ทำตาม

ยากจน ขาดแคลน

ขัน
 ขั้ว
 ขากลับ
 ขาดแคลน
 ขาดเหลือ
 ขาบน้ำ
 ขี้เกียจ
 เข้มแข็ง
 ไข่เลือดออก
 คนร้าย
 กมนาคม (กะ - มะ - นา - กม)
 करा
 กรุท (กรุค)
 กล่อง
 กลอด
 กล่
 กลิ่น
 กล่า
 ความจริง
 ความดี
 กัน
 กับแก้น
 กำแรง
 ก้างควา
 กาดา

ชัน
 ส่วนที่ต่อของก้านคอกไม้ ใบไม้ ผลไม้
 เขียวกลับ คอนกลับ
 ยากจน ชักสน
 น้อยไป ไม่เต็มที
 อับอาย
 ไม่ชอบทำ
 แข็งแรง
 ชื่อโรคชนิดหนึ่ง มักเป็นกับเด็ก
 ผู้ร้าย
 ทางไปและทางมา การติดต่อ
 ครั้ง หน
 พญานกที่เป็นพาหนะของพระนารายณ์
 ง่าย สะควก
 ออกลูก
 ขยายออก
 อาการเคลื่อนที่ของน้ำ
 ไข่มือสูบ
 เรื่องจริง
 การทำดี
 บินอย่างแรงเพื่อให้ น้ำที่มีมืออยู่ออกมาให้หมด
 ลำบาก ผิดเคือง
 เงินที่ได้จากการทำงาน
 สัตว์ชนิดหนึ่ง หน้าคล้ายหนู มีปีกเป็น
 หนึ่งบาง ๆ บินได้
 คำศักดิ์สิทธิ์ที่ช่วยให้สมความต้องการ

คำนับ

คุณงามความดี

คุณพระ

เก็บ

เครื่องเขียน

เครื่องยนต์ (เครื่อง - ยนต์)

แกล่น

น้อง

ง่วง

เงบ

จงรักภักดี

จระเข้ (จอ - ระ - เข้)

จอมปลวก

จัก

จักรราศี (จัก - กระ - รา - สี)

จัดแจง

จัดสรร

จับกุม

จินดา

จิ้ง

จุก

เจ็บไข้ได้ป่วย

เจอะ

เจ้าของ

ทำความเคารพโดยก้มศีรษะให้

การกระทำที่ดี

ชานาจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่นับถือ

รลอย่างหนึ่ง เช่น รลเกลือ

สิ่งของที่ใช้ในการเรียน

เครื่องจักร

มีไม่พอ

สิ่งที่ทำให้เกิดเสียง ทำควยทองเหลือง

อยากนอน

ยกหน้าขึ้นจากการก้มหน้า

นับถือ เชื่อถือ เชื่อตรง

สัตว์เลื้อยคลาน หัวยาว หน้เป็นเกล็ด

ขรุขระ อาศัยอยู่ในน้ำ

รังปลวก อยู่สูงเหนือพื้นดิน

ผ่าออกเป็นเส้นบาง ๆ

บริเวณรอบ ๆ คางอาทิตย์ที่ดาวพระเคราะห์

หมุนรอบ

ทำไว้เรียบร้อย

แบ่งส่วนกัน

จับตัวไว้ไม่ให้หนีไป

แก้วที่มีค่า

จึง (ใช้สำหรับทำให้ข้อความติดต่อกัน)

ผมที่ขมวกไว้ตรงกลางศีรษะ

ป่วย ไม่สบายกาย

เห็น พบ

ผู้มีสิทธิ์

เจือ
 แข็งความ
 ใจความ
 ใจไม้ไผ่ระกำ

ใจหาย
 ฉิว
 เฉาะ (ฉะ - เพาะ)
 เฉลี่ย (ฉะ - เหลี่ย)
 โจด
 ขญา (ชะ - คา)
 ขนบท (ชน - นะ - บค)
 ขนั้ (ชะ - นั้)

ชมเชย
 ชมพู
 ขรา (ชะ - รา)
 ชะลอน
 ชะล่า
 ชัก
 ชักเขือ (ชัก - กะ - เขือ)

ชัดเจน
 ชั่ว
 ขายแดน
 ขำระ

ปน
 บอกให้รู้
 ส่วนสำคัญของเรื่อง
 ไม่มีความเมตตากรุณาและเอื้อเฟื้อ
 เผื่อแผ่ต่อใคร
 รู้สึกวูบที่หัวใจ
 เร็ว
 เจาะจง เท่านั้น
 แบ่งเท่า ๆ กัน
 ไร่
 เครื่องสวมศีรษะ มียอดแหลมสูง
 บ้านนอก
 เครื่องแทงสัตว์ชนิดหนึ่งทำด้วยเหล็กค้ำ
 ยาว ปลายเป็นรูปลูกศร
 ยกย่อง
 คั้นไม้ชนิดหนึ่ง ผลใช้รับประทานได้
 แก่ เฒ่า มีอายุมาก
 เครื่องสานชนิดหนึ่ง ไซ้ไผ่ของ
 กล้า กระบอง
 นำให้
 การเล่นอย่างหนึ่งมีสองฝ่าย ต่างฝ่ายต่าง
 ก็ยิงเชือกเข้าหาฝ่ายของตน
 ถูกต้อง
 ไม่ดี เลว
 ริมเขตก
 ล้าง

ชิง	แย่งกัน
ชิงชัย	รบกัน
ชีพ (ชีบ)	ชีวิต
ชีว	ชีวิต
ชั้นชม	ยกย่องด้วยความยินดี
เชิด	ทำให้สูงขึ้น ทำให้ได้รับการยกย่องสรรเสริญ
เชียวชาญ (เชียว - ชาน)	ชำนาญ เก่ง
แข่ง	พูดเพื่อให้เขาได้รับผลร้าย
ซ่อน	แอบไว้ไม่ให้เห็น
ซ่อน	ทำซ้ำให้ชำนาญหรือเข้าใจดีขึ้น
ชักถาม	ถาม
ชัด	สาค กระแทก
خابซึ่ง	รู้สึกพอใจเป็นอย่างมาก
ชิงกันและกัน	ก่ายกัน
ชุบฉิบ	พูดกันเบา ๆ ไม่ให้คนอื่นได้ยิน
ชุ่ม	แอบ
ชุ่ม	พุ่มไม้ มีลักษณะโค้ง คนสามารถอยู่ใต้
	ต้นได้
ฐาน	หลักแหล่ง ที่อยู่
เต่า (เทา)	แก่ มีอายุมาก
เนร (เนน)	ผู้ที่บวชและถือศีล 10 ข้อ
คงคิบ	ป่าทึบที่มีต้นไม้สูง ๆ ขึ้นอยู่เต็มไปหมด
ดอกเบ๊	เงินที่ธนาคารต้องให้แก่ผู้ฝาก หรือเงินที่
	ผู้กู้เงินต้องให้แก่เจ้าของเงิน
ด้อย	ต่ำลง เสื่อมลง
ดัก	รอกอย กัน ขวาง

คังหน่ง	เหมือน
ค้าย	สิ่งที่ทำด้วยฝ้าย เป็นเส้น ไข่เย็บผ้าและ ถักทอ
ค่าน้ำ	มุกลงไปในน้ำ
คัถ์	เวลา
คินแดน	ถิ่น ที่อยู่
คัต	อาการที่ใช้นิ้วกระทบวัตถุเพื่อให้เกิดเสียง กังหรือให้เลื่อนไป
คิกคำบรพ (คิก - คำ - บัน)	นานมาแล้ว
เค็ด	ทำให้ชักด้วยการใช้เส้นหรือนิ้วมือ
เค่น	เห็นไค้ชัก
เคือคตาด (เคือค - คาน)	โกรธมาก
คกเย็น	ถึงเวลาเย็น
คระกูล (คระ - กุน)	เชือสาย เหล่ากอ
คอก	เส้นไม้ที่จักบาง ๆ คีลงไป
ค้องใจ	ชอบ ถูกใจ
คะกร้อ	ของเล่นชนิดหนึ่ง สานด้วยหวาย ไข่โคะเส้น
คะเกียกตะกาย	พยายามป่ายปีน
คะปู	เครื่องคอกยึกสิ่งอื่นให้แน่น
คะลิ่ง	ตกใจแล้วนั่งอยู่เฉย ๆ
คังหน้ำคังตา	คังใจ
คาปี	กลอกเวลา
คาถ	ผึ่งให้แห้ง ปลอยทิ้งไว้กลางแจ้ง
คำรบ (คำ - หรับ)	แบบแผน แบบอย่าง
คำหนัก	ที่อยู่ของเจ้านาย
คำหนี	ผูกถึงสิ่งที่บกพร่อง

ตำแหน่ง

ดิฉิน

ดิเตียน

ตื่น

ตื่นตัน

เตร

แตรวง

ไตรรงค์ (ไทร - รง)

ถ้วน

ถอย

ถั่ว

ถ่ายรูป (ถ่าย - รูป)

ถึงแก่กรรม (ถึง - แก่ - กัม)

ถึงแม้ว่า

แกลง (ทะ - แกลง)

โถม

ทดลอง

ทดสอบ

ทวีป (ทะ - วิบ)

ท้องที่

ทอดพระเนตร (ทอด - พระ - เนตร)

ทะเบียน

ทะยาน

ทะเลทราย

ทัศน์ (ทัศน์)

หน้าที่ในการทำงาน

ว่าผู้อื่นไม่กลับมา

ว่าคนอื่นไม่

อวยวะใช้สำหรับกิน

จิตใจ พอใจ

เที่ยวไป

วงดนตรีประเภทเครื่องเป่า

สามสี สีของธงไทย คือสีน้ำเงิน ขาว แดง

เค็ม กรบ

ต่ำลง ร่นไปข้างหลัง

คันไม้ชนิดหนึ่ง ใช้ฝักหรือเมล็ดเป็นอาหาร

มีหลายชนิด

ทำให้เกิดรูปภาพโดยใช้กล้อง

คาย

ถ้าหากว่า

บอก

วิ่งเข้าไปหาอย่างรวดเร็ว

ลองทำ

ตรวจดูว่ามีความรู้เพียงใด

แผ่นดิน

ตำบลหรือบริเวณที่เป็นส่วนหนึ่งของอำเภอ

ดู มอง

บัญชีจำนวนสิ่งต่าง ๆ

พอใจ โผนเข้าไป

ที่กว้างใหญ่มีแต่ทราย

โทษ ความผิด

ทัฬ	กองทหาร
ทัฬพี (ทัฬ - พี)	สิ่งที่ใช้ชักข้าวและแกงเหมือนช้อนแต่ใหญ่กว่า
ทำที่	ทำท่า
ทำนอง	ตัวอย่าง แบบ
ทำร้าย	ทำให้เจ็บ
ทิว	แถว
ที่หลัง	ครั้งต่อไป
ทุ่ม	การนับเวลาในตอนกลางคืน
เทวดา (เท - วะ - คา)	ชาวสวรรค์ที่เป็นชาย
เทอญ (เทิน)	เด็ก
เทอม (เทิม)	ระยะเวลาของการเรียนครั้งหนึ่ง ๆ
เทียม	ปลอม ไม่แท้
แท่ง	อัน (จำนวนนับสิ่งของที่มีรูปคันยาว เช่น กินสอ)
แท่น	ที่ใช้นั่งหรือนอน
ธนบัตร (ทน - นะ - บัค หรือ ทะ - นะ - บัค)	เงินที่เป็นกระดาษ
ธนาคาร (ทะ - นา - คาน)	ที่สำหรับฝากเงินและยืมเงิน
ธรรมเนียม (ท่า - เนียม)	แบบอย่างที่ทำกันอยู่เป็นประจำ
น.	ย่อมาจากคำว่า "นาฬิกา"
นกนางนวล (นก - นาง - นวน)	นกชนิดหนึ่ง กินปลา ชอบอยู่ตามชายทะเล
นวลนาง (นวน - นาง)	หญิงงาม
น้อยใจ	เสียใจที่ผู้อื่นไม่เห็นความสำคัญของตน
นักข่าว	คนหาข่าว

นักมวย

นักร้อง

นัดหมาย

นางฟ้า

นาฬิกา

นานา

นารี

น้ำมันก๊าด

นินทา

นิมนต์ (นิ - มน)

นิยมชมชอบ

น้ำ

เนื่อง

แน่น

แนบ

แน่วแน่

ในที่สุด

บกพร่อง

บริการ (บอ - ริ - กาน)

บริสุทธิ์ (บอ - ริ - สุก)

บังคม

บังเอิญ (บัง - เอ็น)

บัญชา (บัน - ชา)

บัญชี (บัน - ชี)

บัดนั้น

คนที่มีอาชีพชกต่อย

คนที่มีอาชีพร้องเพลง

กำหนดเวลา กะเวลากันไว้

ชาวสวรรค์ที่เป็นหญิง

ชื่อการนับเวลาในช่วงระยะหนึ่ง เช่นใน

1 ชั่วโมง จะมี 60 นาที

ต่าง ๆ มีหลายอย่าง

ผู้หญิง

น้ำมันชนิดหนึ่งที่ติดไฟ

ไม่ว่าต่อหน้า

เชิญ (เป็นคำที่ใช้กับพระภิกษุสามเณร)

ชอบ

เสียและมีกลิ่นเหม็น

ต่อกัน

กระชับ ไม่หลุ่ก

ติดกัน เบียดให้ชิดกัน

แนบชิด

ตอนท้าย

ขาดไป ไม่เต็มที่ น้อยไป

ช่วยเหลือ

จริงใจ ไม่มีสิ่งอื่นเจือปน

ไหว้ ใช้กับเจ้านาย

เกิดขึ้นอย่างไม่รู้ตัว

สั่ง

สมุดหรือกระดาษที่จกรายชื่อหรือจำนวน

เดิวนั้น

บัดนี้	ขณะนี้
บัดสี	ขายหน้า ทำไมคิ
บันดาล (บัน - คาน)	เกิดขึ้น
บันทึก	จกไว้อย่างย่อ ๆ
บาดแผล	แผลที่ถูกของมีคม
บารมี (บา - ระ - มี)	ความดีที่ควรทำ ความดีที่ได้ทำมา
บำเพ็ญ	ปฏิบัติ ทำจนสำเร็จ
บำเหน็จ (บำ - เหน็จ)	รางวัล ค่าเหน้อย
บัณฑิต (บิน - ทะ - บาค)	รับของใส่บาตร
บุก	วิ่งเข้าไป
บุตร (บุค)	ลูก
โบสถ์ (โบค)	สถานที่ที่ใช้ทำพิธีทางศาสนา
ใบพัด	สิ่งที่ใช้พัดให้ลมหรือน้ำหมุน
ป.	ย่อมาจากประถมศึกษา
ปฎิญาณ (ปะ - คิ - ยาน)	การให้คำสัญญาที่มั่นคง
ปฎิภาณ (ปะ - คิ - พาน)	การคิดไ้รวดเร็วและเฉียบแหลม
ปฎิสันถาร (ปะ - คิ - สัน - ถาน)	หักทลายกัน
ปฐมพยาบาล (ปะ - ถม - พะ - ยา - บาน)	การรักษาขั้นต้น
ประवाद	แข่งกันเพื่อหาผู้ชนะ
ประกอบ	ทำ รวมเข้าด้วยกัน
ประกาย	แสงที่กระจายออกมา
ประการ (ประ - กาน)	ชนิด อย่าง
ประคอง	พยุง จับเอาไว้ไม่ให้หกสั้ม
ประโคน	ทำเพลงดนตรีขึ้นพร้อมกัน
ประจวบ	บังเอิญ พอคิ

ประดับ	ตกแต่ง
ประทุง	ทำให้คงอยู่
ประทุบ	อยู่
ประทีป (ประ - ทิบ)	ตะเกียง โคมไฟ
ประธาน (ประ - ทาน)	หัวหน้า
ประมง	การจับปลา
ประมาท (ประ - หมาค)	เผลอ ไม่ระมัดระวัง ลืมสติ
ประยูร (ประ - ยูน)	เชื้อสาย ตระกูล ญาติ
ประวัติ (ประ - หวัค)	เรื่องราว
ประเสริฐ (ประ - เสิก)	ดีที่สุด
ประหนึ่ง	เหมือน เช่น คึง
ปรากฏการณ์ (ปรา - กค - ตะ - กาน)	สิ่งที่เกิดขึ้น
ปราศรัย (ปรา - สัย)	พูดอย่างสุภาพ
ปรีดา	ยินดี
ปริกษาหารือ	พิจารณาความคิดร่วมกัน
ปรุง	ผสมให้พอคิ
ปล้น	ใช้อาวุธบังคับเอาสิ่งของผู้อื่น
ปลดอโปรง	ว่างเปล่า โลง
ปลานิล (ปลา - นิน)	ปลาน้ำจืดชนิดหนึ่ง
ปลาหมึก	สัตว์ทะเลชนิดหนึ่ง มีหนวด
ปลื้ม	ยินดี
ปักใจ	ตั้งใจจริง ๆ
ปัญญา (บัน - ยา)	ความฉลาดที่เกิดจากการเรียนและฝึก
ปัก	ส่วนที่สัตว์ใช้บิน
ปิติ	ความยินดี

ปั๊	ภาชนะรูปสี่เหลี่ยมใช้ใส่น้ำมัน เรียกว่า
ปั๊	ปั๊ก็ได้
ปูลม	ปูลมเล็ก ๆ ชนิดหนึ่ง อาศัยอยู่ตามชาย
	ทะเล
เป็นหูเป็นตา	ดูแลแทน
เปล่ง	ออกเสียง
เปลวไฟ	เปลวแสงไฟที่กำลังลุก
เปลี่ยนแปลง	ทำให้ต่างไปจากเดิม
แปรผัน	เปลี่ยนไป ไม่เหมือนเดิม
แปลบปลาบ	แสงที่เกิกขึ้นชั่วครู่เดียว
โปรด	ชอบ รัก ใช้ สำหรับแสดงความสุภาพ
โป๊ะ	เครื่องคักปลาในทะเล
ผลลัพธ์ (ผน - ลับ)	สิ่งที่ได้รับ จำนวนเลขที่เกิดจากการบวก
	ลบ คูณ หาร
ผลิตผล (ผะ - หลีก - ทะ - ผน)	ผลที่ได้จากการเกษตรหรือการประมง
ผ่อง	สุกใส
ผัดหมี่	อาหารชนิดหนึ่งทำด้วยเส้นหมี่
ผัว	ชายที่มีหญิงอยู่กินด้วยกัน
ผ้าประเจียด	ผ้าที่ลงกาตาอาคมถือว่าใช้ป้องกันอันตรายได้
ผืน	หันไปหรือหันมา
ผิวพรรณ (ผิว - พัน)	สีของผิวหนึ่ง
ผุด	โผล่ขึ้นมา สูงขึ้นมา
ผู้ต้องหา	ผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าทำผิด
เผชิญ (ผะ - เซิน)	พบกัน
เผื่อ	เตรียมไว้ให้เหลือ
แผนการ	เตรียมงานที่จะทำไว้ก่อน

ฝัก

ฝ้าย

ฝักฝน

เฝ้า ๆ

แฝง

หงส์ (หง)

พยาน (พะ - ยาน)

พยาบาท (พะ - ยา - บาท)

พรมแดน

พระครู

พระที่นั่ง

พระนาม

พระราชวัง (พระ - ราก - ชะ - วัง)

พระหัตถ์ (พระ - หัก)

พรายแพรว

พลัน

พลับพลา

พ.ศ.

พัฒนา (พัค - ทะ - นา)

พันธุ์ (พันธุ์)

พลัน (พันธุ์ - ละ - วัน)

พาล (พาน)

พิการ (พิ - กาน)

พิภพ (พิ - ภู)

พินิจ (พิ - นิ)

ส่วนที่หุ้มเมล็ดของพืช

พืชชนิดหนึ่ง ลูกมีปุยใช้ทำเส้นทอผ้าได้

หักทำให้กลิ้ง

ย่อจากคำ “เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท”

“เฝ้ารับเสด็จ” หมายถึง คอย พบ

แอบ ซ่อน

เชื้อสาย

ผู้เห็นเหตุการณ์

คิดแก้แค้น พยายามแก้แค้น

เขตแดนต่อแดน

ชื่อตำแหน่งของพระภิกษุ

ที่อยู่ของพระเจ้าแผ่นดิน

ชื่อ

ที่อยู่ของพระเจ้าแผ่นดิน

มือ

แสงสว่างทุกใส

ทันทีทันใด เร็ว

ที่พักชั่วคราวของพระเจ้าแผ่นดิน

ปี ศั่วย่อของคำว่า “พุทธศักราช”

เจริญ ทำให้ดีขึ้น

เชื้อสาย

คิดกันยุ่ง เกี่ยวกัน

ชั่ว ร้าย เกเร

ใช้ไม่ได้ เสียไป

ต้นไม้ชนิดหนึ่ง มีดอกเล็ก ๆ สีขาวกลิ่นหอม

พิจารณา ตรวญ

พิรุณ (พิ - รุณ)	ไม่ปกติ มีท่าทางน่าสงสัย
พิศ (พิศ)	ดู
พิสูจน์ (พิ - สูค)	ชี้แจง ทำให้เห็น
พึง	ควร
พืด	ยาวติดต่อกัน
พื้นฐาน	สิ่งที่มีอยู่เดิม
พุทธศักราช (พุทธ - ทะ - สัก - กะ - หระศ)	ปีที่เริ่มนับตั้งแต่พระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพาน (ตาย)
พุ่มไม้	ต้นไม้เตี้ย ๆ มีกิ่งแผ่คลุมออกมา
เพ่ง	จ้องดู
เพดาน	สิ่งที่กั้นอยู่ข้างบน
เพล (เพน)	เวลาที่พระฉันอาหารกลางวัน คือเวลา ๑๑ นาฬิกาถึงเที่ยง
เพลิง	ไฟ
เพลิดเพลิน	สนุกจนลืมตัว
เพื่อย	ไม่มีแรง เมื่อย
เพศ (เพศ)	ลักษณะที่ทำให้รู้ว่าหญิงหรือชาย
เพิ่มพูน	เติมให้มากขึ้น
เพียร (เพียร)	ขยัน ความพยายาม
เพื่อนบ้าน	คนที่อยู่บ้านใกล้เคียง
แพทย์ (แพศ)	หมอรักษาโรค
แพรว	ผ้าไหม ผ้าเนื้อสั้น นุ่ม เป็นมัน
แพร่	กระจายออกไป
ไพร่	คนเลว คำเรียกพลเมืองสามัญในสมัยโบราณ
ฟอก	ล้างให้สะอาด ทำให้ขาว

ฟ็อง

ฟ็อนร่า

ฟ้าผ่า

ฟ้าร้อง

ฟ้าแลบ

ฟู

ภาพยนตร์ (พาบ - พะ - ยน)

ภาวนา (พา - วะ - นา)

มงกุฎ (มง - กุฏ)

มณี (มะ - นี)

มัทมา (มะ - หี - มา)

มโหฬาร (มะ - โห - ลาน)

มะเฟือง

มันคง

มันใจ

มารศรี (มา - ระ - สี)

มิดหมอ

เมียบ

เมื่อนั้น

แม่นั้น

ยกเว้น

ยศ (ยศ)

ย่อ

ย่อ่ง

ลอยสูง

ร่า

อาการที่สายฟ้าฟาดลงมาทำลายสิ่งต่าง ๆ
เสียงกังกริน ๆ ที่เกิดในท้องฟ้าขณะฝนตก
แสงแวบวิบบนท้องฟ้ามักเกิดในเวลาฝนตก
ไม่ตกคำ คีชีน

ภาพที่เคลื่อนไหวบนจอ เรียกว่าหนังก็ไ้
คิดในใจจะให้มีขึ้น

เครื่องสวมศีรษะ มียอดแหลมสูง สำหรับ
พระเจ้าแผ่นดินใช้

เพชรพลอย แก้วหินมีค่า

ใหญ่ โค

ยิ่งใหญ่ กว้างใหญ่

ต้นไม้ชนิดหนึ่ง ผลมีลักษณะเป็นกลีบ ๆ

รสเปรี้ยวบ้าง หวานบ้าง

ทนทาน

เชื่อใจ

นาง นางงาม

มีคสำหรับใช้ขับไล่ผี

หญิงที่อยู่กินกับชาย

ขณะนั้น เวลานั้น

เหมือน แม้ว่า

กันเอาออก ไม่เกี่ยวข้องกับ

สิ่งกำหนดฐานะของคน

ทำให้สั้น

เกินเบา ๆ โคโยใช้ปลายเท้า

ชัก (ชัก)	สิ่งสมมติในนิทานนิยาย รูปร่างใหญ่โต
ชักเชิญ (ชัก - เชิญ)	ชอบกินมนุษย์และสัตว์ แปลงตัวได้
ชักมัน	ลำบาก ไม่ง่าย ไม่สะดวก
ชักมัน	ตั้งใจไว้แน่นอน
ชักมัน	บอกว่าเป็นเช่นนั้นจริง ๆ
ชักพราย (ชัก - พราย - ราก)	ผู้ที่จะเป็นกษัตริย์องค์ต่อไป
ชักเยะเยะ	มากมาย
ชัก	ล้อ พูกเล่น
ชัก (ชัก)	หนุ่ม สาว อายุยังน้อย
ชักชวน (ชัก - ชวน - ชวน)	เด็ก
ชักมาลัย (ชัก - ชวน - มาน)	หญิงสาวสวย
ชักเยื้อ	พูกให้เจ็บใจ พูกให้โกรธ
ชักรงค์ (ชัก - ชวน - รง)	การรบกัน
ชักมัน	ร่วมเป็น
ชัก	รวมไว้ด้วยกัน
ชัก (ชัก)	ความรู้สึกที่เกิดจากสิ่ง เช่น เบี้ยว หวาน
ร.ร.	เค็ม
ระคน	ท่วงของคำว่า โรงเรียน
ร้ว	ปน
ร้ว	รอยแตกเป็นรู ซึ่งน้ำและอากาศผ่านเข้า
ร้ว	ออกได้
ร้ว	เทของเหลวให้กระจายไปทั่ว
ร้ว	เรียงกันไป
ร้วงาน	บอกเรื่องที่ใครรู้ได้เห็นมา
ร้ว (ร้ว - สะ - หยา)	ไม่ยากให้คนอื่นได้
ร้ว	เร็ว รีบไป

รุ่งขึ้น

รุ่งเรือง

รู้จักมักคุ้น

รู้แน่แท้ใจ

เร่งวันเร่งคืน

ล่อ

ล่อง

ลอด

ลอบ

ละลาย

ละออง

ลัด

ลับ

ลับตา

ล้างผลาญ (ล้าง - ผลาน)

ลาก (ลาก)

ลาย

ลำดับ

ลำบาก

ลิป

ลัม

ลัว

ลืมตัว

ลืมวันลืมคืน

ถูกกำ

เลาะ

เช้าวันต่อไป

สว่างไสว งามทุกใต้ เจริญ

สนิทสนม

รู้อย่างแจ่มแจ้ง

รีบ อยากให้เกิดขึ้นเร็ว ๆ

ชวนให้อยากได้

ลงมากามแม่น้ำ

ผูกผ่านสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพื่อเข้าไปข้างใน

แอบ หลบหนีไป

เหลว กลายเป็นของเหลว

ฝุ่น ผง

เกินคักทางตรงไป เพื่อให้ถึงเร็วเข้า

มองไม่เห็น

พันสายคาไป

ทำลายทรัพย์สินสมบัติให้หมดไป

สิ่งของที่ได้มาโดยไม่คิดว่าจะได้

เป็นรอยทั่วไป

เรียงต่อ ๆ กันไป

ไม่สะดวก ยาก

มาก เช่น ไกลลิบ สูงลิบ

ชิม

ไปหรือมาโดยเร็ว

ไม่นึกถึงฐานะของตนเอง

ลืมเวลา

คนที่มาซื้อของ

เดินไปตามริมทาง

เลิศ (เลิศ)	ดีมาก
เลียง	หลบหนี
เลียบ	เดินไปตามริมทาง
เลี่ยม	แอบเข้ามา
เลื่องลือ	รู้จักกันไป
แลก	เอาสิ่งของอย่างหนึ่งให้เขาเพื่อจะได้สิ่งที่ต้องการ
ไล่เลี่ย	เกือบเท่ากัน
โลด	กระโดด
วงศ์ (วง)	เชื้อสาย กระกูล
วงศ์วาน (วง - วาน)	ลูกหลานในตระกูล
วน	หมุนไปรอบ ๆ
วัย	อายุ
วิงวอน	ขอให้ช่วย ขอร้อง
วิตก	เป็นทุกข์ ไม่สบายใจ
วิสัย	ลักษณะที่เป็นอยู่
วิวาท (วิ - วาค)	ทะเลาะกัน
เวทมนตร์ (เวค - มน)	คำศักดิ์สิทธิ์ที่ท่องแล้วเชื่อว่าจะทำให้ได้สิ่งที่ต้องการ
เวทนา (เวค - ทะ - นา)	สังสาร
เวที	ที่สำหรับใช้แสดง
เวร (เวน)	การอยู่เฝ้าสถานที่เป็นคราว ๆ
เวหา	ท้องฟ้า
ศพ	ร่างคนที่ตายแล้ว
ศรัทธา	ความเชื่อถือ ความเลื่อมใส
ศรี	ความดี ความเจริญ

ศัตรู

ศิษย์

ศูนย์

เศร้าโศก

เว้งร้าง

แววแวบ

แววไว

สกนธ์ (สะ - กน)

สกล (สะ - กน)

สังเสริม (สง - เสิม)

สงเคราะห์ (สง - เเคราะห์)

สังกัด (สะ - หัก)

สตาลค์ (สะ - ทาง)

สนทนา (สน - ทะ - นา)

สภาพ (สะ - พาบ)

สมควร

สมทบ

สมเด็จพระ (สม - เกิด)

สมาชิก (สะ - มา - ชิก)

สยาม (สะ - หยาม)

สรรพ (สับ)

สลับ (สะ - หลบ)

สลัว (สะ - หลัว)

สวดมนต์ (สวด - มน)

สอดคล้อง

ข้าศึกฝ่ายตรงกันข้ามที่ต้องต่อสู้กัน

นักเรียนผู้ทำตามคำสั่งสอน

จุดกลางที่รวม

เสียใจอย่างมาก

ว่างเปล่าทำให้รู้สึกเจ็บเหงา

แสงสุกใส

แสงสว่างสุกใส

ร่างกาย

ทั่วแผ่นดิน

ช่วยให้ดีขึ้น

ช่วยเหลือ

เจ็บ ไม่มีเสียงอะไรเลย

เงินใช้ซื้อสิ่งของ

พุกกุก

ลักษณะที่เป็นอยู่

เหมาะสม ถูกต้อง

รวมเข้าด้วยกัน

เป็นคำยกย่อง ใช้นานหน้าชื่อพระเจ้าแผ่นดิน

หรือผู้มียศศักดิ์

ผู้ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน

ประเทศไทย

ทุกสิ่ง ทั้งหมด

ไม่รู้สึกรู้สึ

แสงมัว ๆ

ท่องมนต์ ท่องคำศักดิ์สิทธิ์

เหมาะสมกัน คล้ายกัน

สอบถาม	ถาม
สะพรัง	เต็มไปหมด
สะอึกสะอื้น	เสียงร้องไห้ที่คงเป็นระยะ
สังหาร (สัง - หาน)	ทำให้ตาย ฆ่า
สัดส่วน	ขนาดพอเหมาะ
สันนิษฐาน (สัน - นิค - ฐาน)	คิดว่าเป็นอย่างนั้นอย่างนี้
สาขา	กิ่งไม้
สาด	น้ำซัดไปโดยแรง
สาธุ	ถูกต้อง ก็แล้ว
สาบ (สาบสูญ)	หายไป
สาปสรร (สาบ - สัน)	บอกให้ได้รับความทุกข์ต่าง ๆ
สามี่	ชายที่อยู่กินกับหญิง
สาบตา	ระยะที่ตามองเห็น
สายสัญญาณ (สาย - สิ้น)	เส้นค้ายาว ๆ ที่พระถือเวลาสวคมนต์
	หรือใช้วงรอบบริเวณที่ทำบุญ
สารภาพ (สา - ระ - พาบ)	ยอมรับผิด
สารวัตร (สา - ระ - วัค)	ชื่อตำแหน่ง เช่น สารวัตรใหญ่ประจำ
	สถานีตำรวจ
สาหัส (สา - หัก)	ร้ายแรง
สำนัก	รู้ทั่ว
สำรวม	ระมัดระวัง
สำเร็จ (สา - เหริค)	เสร็จตามที่ต้องการ
สิงห์ (สิง)	สัตว์ในนิยาย มีนิสัยดุร้าย
สุขสันต์ (สุข - สัน)	มีความสุข
สูญ (สูญ)	หายไป
เสก	สวคมนต์ให้ศักดิ์สิทธิ์

เสียดื้อ

เสียดแรง

เสาบ

เสวั้งเส (แส้ง - เส)

แสวง (สะ - แหวง)

โสโครก

หมอบ

หมั่น

หมุน

หยอก

หยากไย่

หยาบคาย

หรรษา (หัน - สา)

หวัง

หวาดเสียว

ห้องขัง

หอน

หัตถา (หัด - ถา)

หวัคำ

เหตุผล (เหก - ผน)

เหน็บ

เหม่อ

เหมา

เหลื่อม

เหลือบ่ากว่าแรง

เหาะ

ซื่อเสียงไม่คิ

น้อยใจที่ทำแล้วไม่ได้ผลตามที่ต้องการ

อาการเจ็บอย่างบาดแผลที่ถูกน้ำเกลือรากล

แก้งทำ

ค้นหา

สกปรก เปื้อน

ก้มตัวลงจนขาและแขนคิพื้น

ทำเสมอ ๆ ทำบ่อย ๆ

เวียนไปรอบ

ล้อเล่น

โยแมงมุมที่คิอยู่ตามที่ต่าง ๆ

ไม่เรียบร้อย ไม่สุภาพ

รีนเริง ยินคิ

คังใจไว้ว่าจะคิ

น่ากลัว

สถานที่ใช้ขังผู้ทำผิดตามกฎหมาย

สุนัขร้องเสียงยาวโหยหวน

มือ

ระยะแรกของเวลากลางคิน

สิ่งที้นำมาให้พิจารณาคิคิสนใจ

เสียบไว้ในทีเฉพาะ

เผื่อไม่คังใจคิ

รวมทั้งหมด

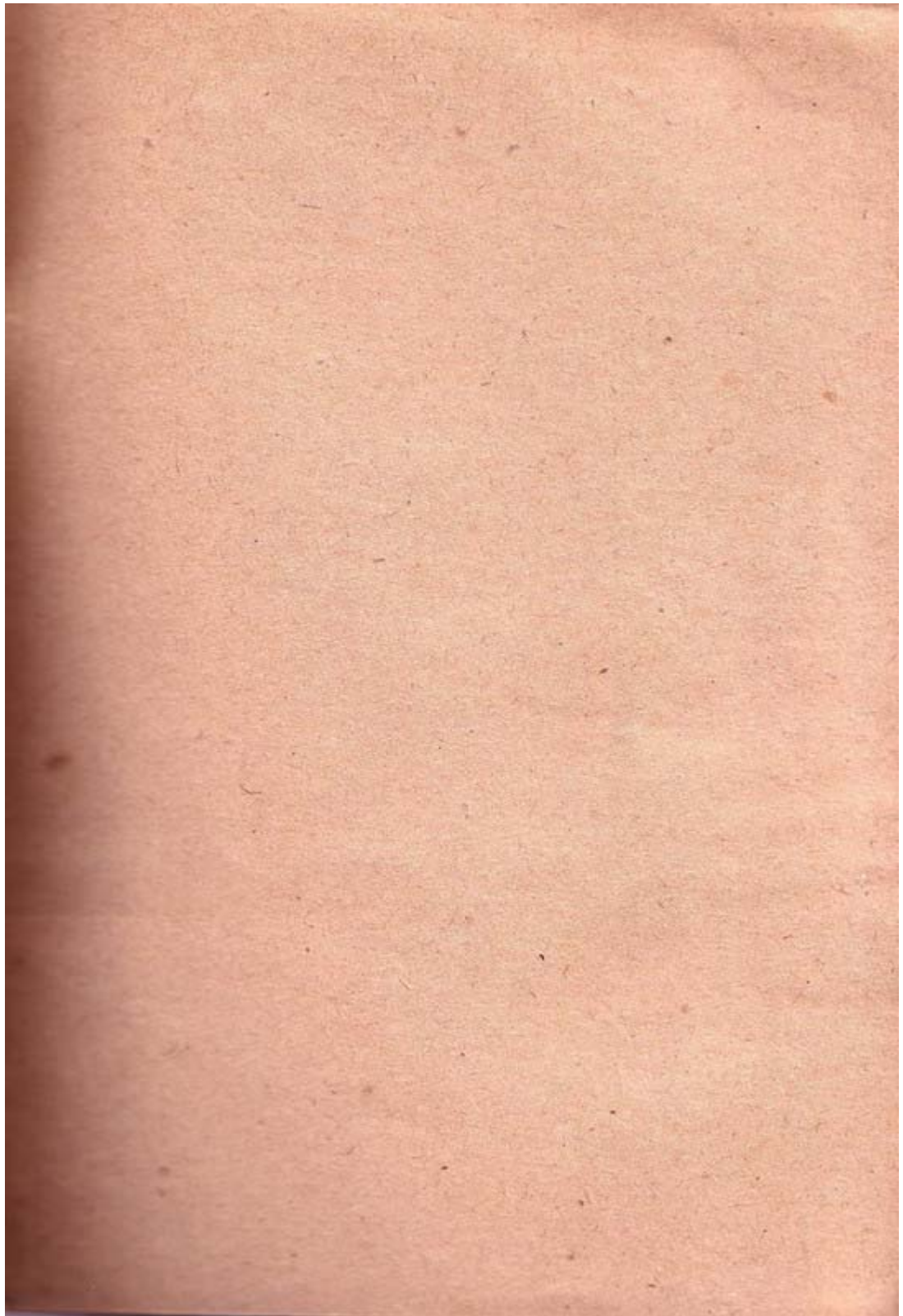
เป็นมุม

ไม่สามารถทีจะทำคิ

เคลื่อนไปในอากาศ

แห	เครื่องจับปลาชนิดหนึ่งเป็นตาข่ายผืนใหญ่
แหวก	ทำให้เป็นช่องว่าง
โหดเหี้ยม	ไม่มีความเมตตากรุณา
ให้การ	บอกตามที่รู้หรือเห็นมา
ไหวพริบ	รู้อย่างรวดเร็ว
องอาจ (อง - อาก)	กล้า ไม่กลัว
อธิษฐาน (อะ - ทิค - ถาน)	ตั้งใจเพื่อให้ได้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง
อดมือถีนมือ	ไม่ไต่กินทุกมือ
อนาคต (อะ - นา - คค)	เวลาที่ยังมาไม่ถึง
อนุโมทนา (อะ - นุ - โม - ทะ - นา)	ยินดีด้วยกับผู้อื่น
อวน	เครื่องจับปลาชนิดหนึ่งคล้ายแห
อวยพร (อวย - พอน)	ขอให้ผู้อื่นมีความสุขหรือได้สิ่งที่ต้องการ
อสุรา (อะ - สุ - รา)	ยักษ์
อัธมาสัย (อัก - ชา - สัย)	นิสัย
อัฒจันทร์ (อัก - ทะ - จัน)	ที่สำหรับให้คนนั่งเป็นรูปครึ่งวงกลม
อัตรา (อัก - ทรา)	กำหนด
อับอาย	ไม่กล้าสู้หน้า
อ้าง	พுகถึง
อาจารย์ (อา - จาน)	ครู ผู้แนะนำวิชาความรู้
อาชญา (อาค - ยา)	โทษ ความผิด
อาภัพ (อา - พับ)	ไม่ได้อย่างหวัง ไม่มีโชค
อารมณ์ (อา - รม)	ความรู้สึก
อาละวาด	ก่อวุ่น ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน
อ่าว	ส่วนของทะเลที่เว้าเข้าไปในแผ่นดิน
อาวุธ (อา - วุค)	สิ่งที่ใช้ในการต่อสู้
อำนาจ (อัม - นาค)	ความสามารถที่บังคับผู้อื่นได้

อิจฉา (อิก - ฉา)	ไม่พอใจที่เห็นคนอื่นมีความสุข
อิทธิพล (อิก - ทิ - พน)	อำนาจที่เหนือผู้อื่น
อัมเอิบ	ปลื้มใจ ยินดี
อุคหนุน	ช่วยเหลือ
อุตส่าห์ (อุค - ส่า)	ขยัน อุตุน พยายาม
อุทิส (อุ - ทิก)	ให้
อุบาย	วิธีหลอกลวง
อุปะการะ (อุบ - ปะ - กา - ระ)	ช่วยเหลือสงเคราะห์
อุฐ (อุก)	สัตว์พาหนะใช้เดินทางในทะเลทราย
	คอยาว มีโหนกที่หลัง
เอาการเอางาน	ขยันทำงาน ตั้งใจทำงาน
เอี่ยม	ใหม่
โองการ	คำสั่งของพระเจ้าแผ่นดิน
โอวาท (โอ - วาค)	คำสั่งสอน คำแนะนำ คำเตือน
ไอศกริม (ไอ - สะ - กริม)	ของหวานที่แข็งตัวโดยใช้ความเย็น
เฮลิกอปเตอร์ (เฮ - ลิ - คอบ - เท้อ)	เครื่องบินชนิดหนึ่ง
เฮฮา	เสียงที่แสดงความสนุกสนาน
โฮ	เสียงร้องไห้

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เล่ม 2 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ขึ้น กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ 25 เมษายน 2522

C- m v

(นายสมาน แสงมลิ)

รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

เลขที่

1777866

ด.ด. : ๒๒ - ๒๓

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

นายเกษ สิริกุล ผู้พิมพ์ผู้พิมพ์

๓๐ กันยายน ๒๕๒๓

พิมพ์ที่ : พ.ศ. ๒๕๒๓